

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

ZA 2020 ROK

PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W RYBNIKU

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku – jest budżetową jednostką organizacyjną Miasta Rybnika, powołaną uchwałą Miejskiej Rady Narodowej w Rybniku Nr 56/XII/90 z dnia 28 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej stopnia podstawowego o nazwie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku podporządkowanej Prezydentowi Miasta, do realizacji zadań pomocy społecznej. Podstawę działalności Ośrodka stanowi statut przyjęty Uchwałą Nr 536/XXXVI/2017 Rady Miasta Rybnika z dnia 18 maja 2017 roku ze zm. (t.j. Uchwała Nr 530/XXX/2020 Rady Miasta Rybnika z dnia 17 grudnia 2020 r.), a także ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz.U. z 2020 roku poz. 1876 ze zm.).

Środki finansowe na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków samorządowych budżetu Miasta, z dotacji celowych z budżetu państwa oraz z innych prawem dopuszczalnych źródeł, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone. Obszary działań pomocy społecznej w mieście wpisują się w zakres niżej wymienionych zadań realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku (dalej: OPS lub Ośrodek) na podstawie wskazanych ustaw.

I. Zadania gminne i powiatowe przewidziane w ustawie o pomocy społecznej:

1. przyznawanie i wypłacanie świadczeń drogą decyzji administracyjnych,
2. praca socjalna,
3. specjalistyczne poradnictwo,
4. pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,
5. zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie,
6. pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu,
7. przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym: całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,

8. kwalifikowanie i kierowanie osób do placówek pomocy społecznej, zawieranie porozumień z innymi gminami, powiatami w sprawie zwrotu kosztów za pobyt w domach pomocy społecznej,
9. tworzenie mieszkań chronionych,
10. prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym (bezrobotnych, bezdomnych, usamodzielnianych wychowanków placówek i rodzin zastępczych oraz osób niepełnosprawnych i z zaburzeniami psychicznymi) oraz rozwijanie niezbędnej infrastruktury socjalnej,
11. pobudzanie społecznej aktywności, ukierunkowanej na zaspakajanie własnych potrzeb – od pomocy ku samopomocy,
12. pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy,
13. specjalistyczne szkolenia dla kadry pracującej z osobami z grup szczególnego ryzyka,
14. analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
15. opracowanie i realizację programów zgodnych z celami strategii integracji i polityki społecznej, jak również wdrażanie działań i przygotowywanie projektów umożliwiających wykorzystanie środków finansowych funduszy strukturalnych na zasadach współpracy i partnerstwa różnych podmiotów działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych w mieście.

II. Zadania powiatowe realizowane z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przy wykorzystaniu środków PFRON, a w tym dofinansowanie do:

1. likwidacji barier funkcjonalnych (architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się),
2. zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
3. sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
4. kosztów działania dwóch Warsztatów Terapii Zajęciowej.

III. Zadania realizowane z ustawy o świadczeniach rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, wsparciu kobiet w ciąży „Za życiem” oraz rządowego programu „Dobry start” dotyczące:

1. przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych,
2. przyznawania i wypłacania świadczeń osobom uprawnionym do alimentów,
3. prowadzenia spraw związanych z egzekucją należności od dłużników alimentacyjnych,
4. ustalania i wypłacanie zasiłków dla opiekunów,
5. prowadzenie postępowań w zakresie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, a także wydawanie w tych sprawach decyzji administracyjnych i wypłata świadczenia,
6. prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia dobry start.

IV. Zadania realizowane z ustawy o dodatkach mieszkaniowych i prawo energetyczne dotyczące:

1. przyznawania i wypłacania dodatków mieszkaniowych drogą decyzji administracyjnych,
2. przyznawania i wypłacania dodatku energetycznego w drodze decyzji administracyjnej.

V. Zadania realizowane z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej dotyczące:

1. kierowania dzieci do pieczy zastępczej,

2. prowadzenia spraw dotyczących świadczeń na rzecz rodzin zastępczych (w tym w porozumieniu z innymi powiatami),
3. prowadzenia spraw odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej,
4. organizowania wsparcia i wypłata świadczeń osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą i inne placówki wskazane w ustawie o pomocy społecznej,
5. zadań powiatu w zakresie pieczy zastępczej niezastrzeżonych dla innych podmiotów – w szczególności w związku z art. 182 ust 1 i 2,
6. organizowania pracy z rodziną.

VI. Zadania realizowane z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci dotyczące:

przyznawania i wypłacania świadczenia wychowawczego drogą decyzji administracyjnych.

VII. Zadania realizowane z ustawy o Karcie Dużej Rodziny dotyczące:

przyznawania Karty Dużej Rodziny członkom rodzin wielodzietnych.

VIII. Zadania realizowane z ustawy o Karcie Polaka dotyczące:

wypłaty świadczenia pieniężnego osobie posiadającej Kartę Polaka, przeznaczonego na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie decyzji przyznającej to świadczenie przez wojewodę.

IX. Zadania realizowane z ustawy o repatriacji dotyczące:

prowadzenia postępowań, w tym do wydawania decyzji administracyjnych w sprawie pomocy finansowej ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych, udokumentowanych przez repatrianta kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji.

REALIZACJA ZADAŃ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W RYBNIKU W ROKU 2020

I. Zadania własne i zlecone gminie:

1. **Pomoc finansowa** udzielona – 2 722 osobom/rodzinom na ogólną kwotę 5 762 888,64 zł w formie zasiłków:
 - 1) celowych dla 1 352 osób/rodzin na kwotę – 1 039 104,11 zł w tym zasiłki celowe specjalne otrzymało 529 osób/rodzin na łączną kwotę – 274 877,00 zł oraz z tytułu zdarzenia losowego otrzymało 11 rodzin na kwotę – 54 000,00 zł,
 - 2) stałych dla 423 osób na kwotę – 2 117 315,14 zł z dotacji budżetu państwa,
 - 3) okresowych dla 229 osób/rodzin na kwotę – 271 605,85 zł także z dotacji budżetu państwa.
2. **Wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną** wypłacono 6 opiekunom na łączną kwotę – 31 579,93 zł (w tym 1,5% to koszty obsługi).
3. **Za pełnienie funkcji kuratora** dla osób niepełnosprawnych oraz częściowo ubezwłasnowolnionych wypłacono wynagrodzenie 9 kuratorom na kwotę 55 003,51 zł.
4. **Rodzinom repatriantów** wypłacono zasiłki w łącznej kwocie 31 063,90 zł (2 rodziny).
5. W ramach ustawy o **Karcie Polaka** wypłacano świadczenie pieniężne 2 osobom na kwotę 14 850,00 zł.
6. **Dożywianiem** objęto 2 612 osoby w ramach programu rządowego „**Posiłek w szkole i w domu**” na łączną kwotę 1 050 000 zł, z czego:

środki budżetu miasta to kwota – 420 000 zł

dotacja z budżetu państwa to kwota – 630 000 zł

- 1) obiady w szkołach – 600 dzieci, tj. 30 932 posiłków na kwotę – 150 971 zł,
 - 2) obiady w przedszkolach – 310 dzieci, tj. 12 528 posiłków na kwotę – 45 162 zł,
 - 3) zasiłki na dożywianie – 879 rodzin, tj. 2 739 świadczenia na kwotę – 853 867 zł.
7. **Usługi opiekuńcze** w miejscu zamieszkania (zadanie zlecone do realizacji przez Polski Czerwony Krzyż (w ramach umowy) na ogólną kwotę: **1 039 051,32 zł**, a w tym:
- 1) usługami podstawowymi objęto 156 osób, wypracowano 21 588,5 godzin na kwotę – 503 940,55 zł
 - 2) usługami pielęgnacyjnymi – objęto 56 osób, wypracowano – 3 284 godziny na kwotę – 114 156,00 zł,
 - 3) usługami specjalistycznymi (rehabilitacja) objęto 48 osób, wypracowano – 2 948,5 godziny na kwotę – 131 922,50 zł.
 - 4) usługami specjalistycznymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone) objęto 36 osób (w tym 5 dzieci), wypracowano – 6 924 godzin (w tym 2 229 godziny usług dla dzieci) na kwotę - 289 032,27 zł (w tym 121 572,27 zł koszty usług dla dzieci).
8. **Zlecono wykonanie 23** pogrzebów dla osób samotnych na kwotę 35 012,58 zł.
9. Do Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 989 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. Wydano 2 124 kart tradycyjnych oraz 1 894 kart elektronicznych, koszty wydania kart wyniosły 6 174,19 zł i zostały pokryte z dotacji budżetu państwa.
10. **Dodatki mieszkaniowe** – przyznano 14 476 dodatki mieszkaniowe na ogólną kwotę – 3 879 046,02 zł, które wypłacane były do lokali w zasobach:
1) komunalnych	- w liczbie	7 648	dodatków na kwotę	- 1 972 369,25 zł,
2) spółdzielczych	- w liczbie	5 424	dodatków na kwotę	- 1 458 208,56 zł,
3) wspólnot mieszkaniowych	- w liczbie	790	dodatków na kwotę	- 203 816,10 zł,
4) prywatnych	- w liczbie	265	dodatków na kwotę	- 93 732,20 zł,
5) oraz innych	- w liczbie	349	dodatków na kwotę	- 150 919,91 zł.
- Wypłacono dla 3 718 osób/rodzin **dodatki energetyczne** na kwotę 51 647,34 zł w tym:
- 1) dla gospodarstw prowadzonych przez osobę samotną w liczbie 1 566 na kwotę 17 383,21 zł,
 - 2) dla gospodarstw 2-4 osób w liczbie 1 810 na kwotę 27 936,76 zł,
 - 3) dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób w liczbie 342 na kwotę 6 327,37 zł.
- Koszty obsługi dodatków energetycznych wyniosły 1 032,94 zł i zostały pokryte z dotacji budżetu państwa.
- Wypłacono również **dopłaty do opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi** za 2020 rok w liczbie 1 261 na kwotę 79 743 zł.
11. **Ubezpieczenia zdrowotne:**
- Wydano **173 decyzje/postanowienia dotyczące prawa do świadczeń opieki zdrowotnej** finansowanych ze środków publicznych osobom nie posiadającym ubezpieczenia zdrowotnego (na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych) w tym:
- 1) 117 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych,
 - 2) 12 decyzji odmownych,
 - 3) 23 decyzje umarzające postępowanie,

- 4) 20 decyzji wygaszających,
- 5) 1 postanowienie.

12. Pomoc instytucjonalna dla mieszkańców Rybnika:

- 1) do Domów Pomocy Społecznej skierowano 54 nowe osoby. Umieszczono poza Rybnikiem na podstawie decyzji kierujących do domów pomocy społecznej mieszczących się na terenie innych gmin 41 osób, mieszkańców miasta Rybnika,
- 2) wydano 52 decyzje dotyczące odpłatności za pobyt w tych domach oraz 228 decyzji zmieniających w związku ze zmianą kosztów utrzymania mieszkańca w DPS i ze zmianą dochodów osób przebywających w domach pomocy społecznej. Ponadto w ramach zawartych umów 45 rodzin ponosiło część kosztów pobytu swoich krewnych w tych placówkach. Natomiast koszty gminy zamknęły się w kwocie 5 945 192,88 zł i zostały poniesione za pobyt 223 osób w domach pomocy społecznej poza miastem Rybnikiem,
- 3) wydano:
 - a) 35 decyzje kierujące do MDPS w Rybniku,
 - b) 26 decyzji o umieszczeniu w MDPS w Rybniku,
 - c) 35 decyzji dot. odpłatności za pobyt w MDPS oraz 129 decyzji zmieniających.

W 2020 roku 54 osoby skorzystały na podstawie decyzji kierujących i o odpłatności z usług **Środowiskowego Domu Samopomocy „OLIGOS”** w Rybniku, ul. Karłowicza 48, który realizuje program wspierająco - terapeutyczny dla osób z upośledzeniem umysłowym. Placówka posiada 50 miejsc.

Natomiast 54 osoby skorzystały z usług **Środowiskowego Domu Samopomocy „COGITO NOSTER”**, który jest placówką posiadającą 40 miejsc - zapewniającą pomoc i wsparcie osobom z zaburzeniami psychicznymi i chorym psychicznie.

Z usług **Dziennego Domu "SENIOR+"** skorzystało 26 osób. Placówka posiada 30 miejsc i zapewnia usługi dla seniorów w wieku 60+.

13. Odwołania od decyzji administracyjnych w sprawach prowadzonych przez Dział Usług:

- 1) w sprawach o ustalenie opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej poza Rybnikiem ogółem złożono do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach 5 odwołań od decyzji:
 - a) 2 decyzje SKO utrzymało w mocy – od 1 wniesiono skargę do WSA w Gliwicach,
 - b) 2 decyzje zostały uchylone i przekazane do ponownego rozpatrzenia,
 - c) 1 decyzję SKO uchyliło w całości i wydało nowe rozstrzygnięcie.
- 2) w sprawach świadczeń z pomocy społecznej i świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - ogółem złożono do SKO w Katowicach odwołania od 12 decyzji. Kolegium:
 - a) 3 decyzje uchyliło i przekazało do ponownego rozpatrzenia,
 - b) 3 decyzje utrzymało w mocy,
 - c) 1 decyzję SKO uchyliło w całości i umorzyło postępowanie organu I instancji,
 - d) w przypadku 1 decyzji stwierdzono uchybienie terminu do wniesienia odwołania,
 - e) w ramach samokontroli po złożeniu przez stronę odwołania OPS wydał 3 nowe decyzje;
 - f) w 1 sprawie brak jeszcze rozstrzygnięcia SKO.
- 3) w sprawach dodatków mieszkaniowych - ogółem złożono 4 odwołania do SKO w Katowicach:
 - a) 4 decyzje zostały utrzymane w mocy.

14. **Pomoc środowiskowa** realizuje szerokie spektrum działań mających na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, poprzez pracowników socjalnych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc i wsparcie osobom i rodzinom zapewniają pracownicy socjalni zatrudnieni w pięciu Punktach Terenowych rozmieszczonych w dzielnicach Miasta Rybnika.

W roku 2020 wsparciem objęto ogółem – **2572 rodzin**. Na przestrzeni roku **przyjęto 5460 wniosków o pomoc** to jest o 911 mniej niż w roku poprzednim. W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił spadek liczby środowisk objętych wsparciem o 608; sytuacja taka ma miejsce kolejny rok z rzędu. Prawdopodobnie jest to skutek funkcjonującego Programu Rodzina 500+, jak również notowanego spadku bezrobocia. Należy podkreślić, że rok 2020 był rokiem szczególnym w związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2.

Liczba osób i rodzin korzystających wyłącznie ze wsparcia w formie pracy socjalnej stanowi ok. 1/3 liczby korzystających z pomocy klientów Ośrodka. Wskaźnik ten jest zjawiskiem korzystnym, świadczącym o stale zwiększającej się ofercie wsparcia pozamaterialnego oferowanego przez Ośrodek i współpracujące z nim jednostki.

Pracę socjalną w oparciu o kontrakt socjalny prowadzono w 88 rodzinach. Kontrakt socjalny nadal jest narzędziem nie w pełni wykorzystywanym w pracy socjalnej, jednakże w roku 2020 była trudność z jego podpisaniem ze względu na ograniczenia pracy w terenie.

**Rodziny objęte pomocą na podst. decyzji administracyjnych, pracą socjalną
i w ramach kontraktu socjalnego (sprawozdanie za 2020 rok)**

Lp.	Przyczyny trudnej sytuacji życiowej rodzin	Liczba rodzin objętych pomocą		
		na podstawie decyzji administracyjnej	wyłącznie w postaci pracy socjalnej	liczba osób w tych rodzinach
1.	Ubóstwo	867	17	1854
2.	Sieroctwo	0	0	0
3.	Bezdomność	0	0	0
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	160	22	982
5.	Bezrobocie	479	50	1189
6.	Niepelnosprawność	711	272	1592
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	682	244	1433
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	663	169	2078
9.	Przemoc w rodzinie	32	13	134
10.	Alkoholizm	141	47	318
11.	Narkomania	8	1	17
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu ZK	24	1	44
13.	Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo wychowawcze	0	0	0
14.	Trudności w integracji rodzin repatriantów	0	0	0
15.	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0

16.	Zdarzenie losowe	13	3	36
17.	Sytuacja kryzysowa	0	2	4
18.	Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna	3	1	7

W 2020 roku z systemu pomocy społecznej, m.in. w wyniku prowadzonej pracy socjalnej odeszło 534 środowisk (tj. o 25 rodziny więcej niż w poprzednim), w których było 1131 osób, a w tym 242 rodzin z dziećmi (677 osoby w rodzinach).

**Przyczyny odejścia z systemu pomocy społecznej
(sprawozdanie za 2020 rok)**

Lp.	Przyczyna odejścia	Liczba rodzin ogółem		Rodziny z dziećmi	Rodziny z dziećmi
		liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	Przewyciężenie trudnej sytuacji w rodzinie	95	260	55	167
	w tym: w efekcie pracy socjalnej	67	186	58	146
2.	Podjęcie aktywności zawodowej	63	182	60	142
	w tym: w efekcie pracy socjalnej	29	66	16	49
3.	Uzyskanie świadczeń emerytalnych/rentowych	35	52	6	12
	w tym: w efekcie pracy socjalnej	20	23	5	8
4.	Umieszczenie/pobyt w DPS lub ZOL	40	51	4	9
	w tym: w efekcie pracy socjalnej	21	25	1	3
5.	Zmiana miejsca zamieszkania – poza miasto Rybnik	21	49	11	37
6.	Zgon	84	107	7	29
7.	Rezygnacja lub odmowa współpracy	21	50	7	30
8.	Inne przyczyny	38	80	12	45
9.	Ogółem *	534	1131	242	677

*- liczby z poz. 1-8 nie muszą się sumować

W porównaniu z poprzednimi latami spada liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na czynnik ubóstwa i bezrobocia natomiast wzrasta ze względu na niepełnosprawność, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, przemoc, narkomanię i alkoholizm. Praca socjalna prowadzona w rodzinach dotyczyła głównie wsparcia w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezrobocia i uzależnień.

Obszary pracy socjalnej

Bezrobotni - w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Rybniku Ośrodek Pomocy Społecznej poza działaniami w kierunku aktywizacji zawodowej klientów (motywowanie, monitorowanie kontaktów z PUP, współdziałanie z doradcą zawodowym, kontrakty socjalne) wskazuje osoby do wykonywania prac społecznie użytecznych (dalej PSU). Skierowania otrzymały 32 osoby, pracę w ramach PSU podjęło 6 osób.

Osoby wskazane przez OPS do wykonywania prac społecznie użytecznych

2020	Wskazania do PUP	Skierowanie do wykonania PSU	Odmowa wykonania PSU	Rezygnacje zakładu pracy
Styczeń	155	5	-	-
Luty	176	22	-	-
Marzec	181	1	-	-
Kwiecień	-	1	2	-
Maj	-	-	-	-
Czerwiec	-	-	-	-
Lipiec	-	-	2	-
Sierpień	-	-	1	-
Wrzesień	-	2	-	-
Październik	136	1	1	-
Listopad	-	-	-	-
Grudzień	-	-	-	-
Ogółem	-	32	6	-

W porównaniu z rokiem 2019 znacznie spadła liczba osób kierowanych do PSU, jednakże z całą pewnością ma to związek z sytuacją epidemiczną w kraju.

Rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi - działania podejmowane przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny skierowane do rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze wynikają zarówno z realizacji ustawy o pomocy społecznej, jak i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ich celem jest wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i eliminowanie zaniedbań.

Do zadań pracowników socjalnych, poza pracą prowadzoną bezpośrednio w środowisku rodzinnym, należy m.in.:

- opiniowanie sytuacji rodziny ubiegającej się o wsparcie asystenta rodziny,
- opiniowanie, sprawozdawanie, informowanie o sytuacji rodzin na potrzeby Sądu, Prokuratury, innych jednostek z obszaru pomocy społecznej,
- uczestniczenie w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego - odbyły się 54 spotkania z udziałem pracowników socjalnych,
- uczestniczenie w zespołach ds. oceny wychowanków pozostających w pieczy zastępczej (osobiście bądź poprzez informacje pisemne – dla 66 rodzin),
- sporządzanie opinii o kandydatach na rodziny zastępcze – w 15 rodzinach,
- sporządzanie informacji o rodzinie ubiegającej się o pomoc fundacji i organizacji pozarządowych – dla 25 rodzin,
- kierowanie do grup wsparcia - ogółem skierowano 112 osób,
- uczestniczenie w akcjach wspierających rodzinę – wypoczynek letni dzieci, paczki świąteczne,
- weryfikacja zasadności przyznania i właściwego sposobu wydatkowania środków z Programu 500+ w 23 rodzinach,
- udział w realizacji projektów wspierających rodziny, współpraca z organizacjami działającymi na rzecz rodziny, z pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, służbą zdrowia.

Osoby starsze i niepełnosprawne – wsparcie jakie udzielane jest osobom i rodzinom, które ze względu na wiek lub stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie zabezpieczyć potrzeb socjalno – bytowych ukierunkowane jest na działania umożliwiające funkcjonowanie w środowisku, przy wsparciu najbliższej rodziny, usług opiekuńczych, rehabilitacji, środowiskowych domów samopomocy, organizacji pozarządowych, a w przypadku niemożności pozostania w środowisku (miejscu zamieszkania) – umieszczenie w domu pomocy, dziennym domu pomocy lub zakładzie opiekuńczo – leczniczym. Z uwagi na starzenie się populacji konieczność zapewnienia wsparcia tej grupie wydaje się być zadaniem wymagającym szczególnej uwagi.

**Liczba rodzin korzystających ze wsparcia środowiskowego
(sprawozdanie za 2020 rok)**

Lp.	Wsparcie środowiskowe dla rodzin (placówki)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób korzystających ze wsparcia	Praca socjalna		
					ogółem	wyłącznie	na wniosek sądu
1.	Cogito Noster	46	93	46	45	17	0
2.	Oligos	47	130	50	45	27	1
3.	WTZ I ul. Kościuszki	1	4	1	1	1	0
4.	WTZ II ul. Barbary	1	3	1	1	1	0
5.	Senior – Wigor	21	29	11	29	4	0

Pracownicy socjalni ponadto monitorowali sytuację osób używających w warunkach domowych sprzętu zasilanego energią elektryczną, a także osób starszych i samotnych, których funkcjonowanie w środowisku mogło być zagrożone w okresie pandemii. Na bieżąco monitorowana jest sytuacja osób już korzystających z usług opiekuńczych oraz kompletowana dokumentacja w celu objęcia usługami nowych klientów.

Na potrzeby Działu Świadczeń Rodzinnych przeprowadzono 30 wywiadów weryfikujących okoliczności przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna.

Wsparcie kierowane do ogółu klientów OPS - w ramach pracy socjalnej, której adresatami są klienci Ośrodka niezależnie od rodzaju problemu pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej:

- uczestniczyli w 5 spotkaniach w ZGM, mających na celu umożliwienie klientom odpracowanie zadłużeń czynszowych,
- sporządzali wnioski o wgląd w sytuację osób i rodzin – do Sądu i Prokuratury (33 zgłoszenia), Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (24 zgłoszenia), Zespołu ds. Przemocy (18 zgłoszeń), Zespołu Psychiatrii Środowiskowej (28 zgłoszeń),
- sporządzali wywiady w celu wydania decyzji przyznającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej klientom pozbawionym tytułu do ubezpieczenia – dla 77 osób,
- udzielono pomocy osobom dotkniętym zdarzeniem losowym - 13 rodzin.

Z bezpłatnej pomocy żywnościowej FEAD z programu POPŻ z żywności wydawanej poprzez PCK oraz Caritas w ramach Podprogramu 2019 pracownicy socjalni wydali **skierowania dla 3 381 osób** (2 832 dla korzystających z PCK, 549 – dla korzystających w Caritas). **W ramach bezpłatnej pomocy udzielono wsparcia 149 osobom przebywającym na kwarantannie.**

W swojej strukturze Dział Pomocy Środowiskowej zawiera pięć Punktów Terenowych rozmieszczonych w dzielnicach miasta. Lokalizacja i wyposażenie punktów terenowych w większości przypadków spełnia oczekiwania i potrzeby zarówno klientów, jak i zatrudnionych tam pracowników, z wyjątkiem Punktów Terenowych nr 3 i 4, które nie spełniają standardów dotyczących barier architektonicznych, ponadto lokalizacja Punktu Terenowego nr 4 znajduje się poza obszarem jego działania, co utrudnia dostępność do usług Ośrodka klientom, jak i utrudnia pracownikom dotarcie do klientów.

17. Pomoc osobom bezdomnym

W 2020 r. pomoc, niezależnie od rodzaju udzielonego świadczenia, uzyskało 418 rodzin (432 osoby). Pomocy w formie wyłącznie pracy socjalnej udzielono 108 rodzinom.

Pracownicy socjalni Zespołu ds. Bezdomności przyjęli wniosków i protokołów ogółem 1 276 (w tym wnioski – 105, protokoły 1 171).

Decyzje przyznające miejsce w schronisku wydane zostały na podstawie umów dotyczących udzielenia schronienia zawartych: z Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta w Przegędzy, ze Stowarzyszeniem im. św. Jana Pawła II - Pomoc Potrzebującym - Rybnicki Bank Drugiej Ręki, z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym – Oddział Terenowy w Rybniku-Niewiadomiu. Na podstawie ww. umów skierowania do schronisk otrzymało:

1. 68 mężczyzn – do Schroniska im. św. Brata Alberta w Przegędzy,
2. 103 mężczyzn – do Schroniska im. św. Jana Pawła II w Rybniku (w tym 28 mężczyzn – z usługami opiekuńczymi),
3. 62 mężczyzn i 18 kobiet – do Schroniska „Dom Nadziei” w Rybniku-Niewiadomiu.

Trzy kobiety oraz czworo dzieci skierowano do Centrum Matki z Dzieckiem „Maja” w Raciborzu, a z „Przytuliska dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi” przy ul. Chrobrego 16 w Rybniku skorzystało 90 osób (49 kobiet, 1 mężczyzna i 40 dzieci).

Pracownicy obsługiwali 2 mieszkania chronione dla mężczyzn, w których łącznie przebywało 14 osób.

Osoby bezdomne otrzymały pomoc w formie schronienia jak również w formie zasiłków celowych, okresowych, bonów żywnościowych oraz zasiłków stałych. Osoby bezdomne korzystały z pomocy w formie odzieży, środków czystości, pieczywa wydawanej przez Rybnicki Oddział PCK oraz miały możliwość skorzystania z pomocy żywnościowej w ramach programu FEAD, wydano 144 skierowania – skorzystało 156 osób. Osoby bezdomne korzystały również z gorącego posiłku wydawanego przez Ochronkę Parafialną przy Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Rybniku oraz - w ramach akcji wydawania ciepłych posiłków, która była realizowana przez tutejszy OPS we współpracy ze Stowarzyszeniami i Strażą Miejską od 24 marca do 31 maja 2020 r. – skorzystało 139 osób (102 osoby bezdomne, 37 osób posiadających lokal mieszkalny).

Dzięki współpracy ze studiem fotograficznym "KA" 11 osób miało możliwość zrobienia zdjęć do dowodu osobistego, 88 osobom udzielono poradnictwa w siedzibie zespołu, a 149 osobom – poradnictwa telefonicznego (COVID-19).

Do podjęcia prac społecznie użytecznych wytypowano 40 osób. Prace społecznie użyteczne wykonywały 2 osoby.

Środowisko osób uzależnionych utrzymuje się na podobnym poziomie w porównaniu z rokiem 2019: od środków odurzających – 22 osoby, natomiast od alkoholu 161 osób. Liczba osób skierowanych na terapię 86 - 14 osób ukończyło leczenie odwykowe. W przeważającej liczbie klientami były osoby w młodym wieku, mężczyźni. Przyczyną bezdomności u większości rodzin było uzależnienie od środków odurzających oraz nadużywanie alkoholu, rozpad więzi rodzinnych, konflikty w rodzinie, brak możliwości powrotu do rodziny oraz brak zatrudnienia i stałego źródła dochodu.

W 2020 roku:

- 45 środowisk (51 osób) złożyło wniosek o przydział lokalu z zasobów gminy Rybnik, 2 rodziny otrzymały mieszkanie,
- 104 środowiska się usamodzielnili, w tym: 25 środowisk w efekcie pracy socjalnej przezwyciężyło trudną sytuację,
- 21 środowisk podjęło zatrudnienie,
- 22 osoby zmarły,
- 6 osób otrzymało miejsce w DPS/ZOL,
- 12 środowisk zmieniło miejsce zamieszkania poza miasto Rybnik,
- 3 osoby otrzymały świadczenie emerytalne,
- 15 osób odmówiło współpracy,
- zawarto 153 kontrakty socjalne oraz kontynuowano realizację 91 kontraktów z roku 2019, z czego: 17 kontraktów zrealizowano pozytywnie, 142 kontrakty są w trakcie realizacji, oraz 16 indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności – zakończono pozytywnie, 85 kontraktów zostało zerwanych.

Pracownicy zespołu udzielali pomocy osobom bezdomnym przebywającym w altankach, pustostanach, piwnicach itp. na terenie całej gminy, jak również przeprowadzali wywiady i prowadzili pracę socjalną w Schronisku „Dom Nadziei” w Niewiadomiu, w Schronisku Św. Brata Alberta w Przegędzy, w „Przytulisku” dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi przy OIKiP, w Schronisku im. Św. Jana Pawła II, obsługiwali dwa mieszkania chronione.

W związku z dużą liczbą osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu i środków odurzających oraz zaburzonych psychicznie - pracownicy socjalni podejmowali działania motywujące te osoby do podjęcia terapii – do Poradni Zdrowia Psychicznego skierowano 20 osób, leczenie podjęło 9 osób. Pracownicy monitorowali przebieg leczenia, częstotliwość spotkań oraz przeprowadzali rozmowy. Zespół ds. Bezdomności współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy w Rybniku, Strażą Miejską, jak i Komendą Miejską Policji w Rybniku, PCK. Współpracę można określić jako dobrą, na uwagę zasługują działania wspólnie podejmowane z SM i KMP. W okresie zimowym pracownik socjalny wraz z pracownikami SM i KMP dokonywał objazdu miejsc gdzie przebywały osoby bezdomne tj. altanki działkowe, baraki, opuszczone budynki, dworce. W okresie zimowym 2020 r. streetworker monitorował 142 miejsca, gdzie przebywało łącznie 309 osoby.

Od roku 2020 Ogrzewalnia dla osób bezdomnych przy ulicy Gliwickiej 33 jest prowadzona przez tutejszy Ośrodek Pomocy Społecznej – Zespół ds. Bezdomności, z której skorzystało w roku 2020 łącznie 265 osób.

Z doświadczenia nabytego w pracy z osobami bezdomnymi wynika, iż najlepszą drogą do usamodzielnienia tej grupy będą kompleksowe i zintegrowane działania aktywizujące w sferze społecznej i zawodowej oraz ścisła współpraca z instytucjami, co w rezultacie pozwoli tym osobom usamodzielnić się i wyjść z systemu pomocy społecznej.

18. Pomoc udzielana przez Zespół Asysty Rodzinnej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym w/w Ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Dodatkowym zadaniem nałożonym na ww. jednostki jest realizowanie kompleksowego wsparcia oraz koordynowanie przez asystentów rodziny działań zapisanych w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W 2020 roku w Zespole było zatrudnionych 13 asystentów, jednak z uwagi na długotrwałą nieobecność 2 pracowników (okres urlopu wychowawczego) pracę w rodzinach realizowało 11 asystentów. Wszyscy zatrudnieni asystenci posiadali umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Siedziba Zespołu Asysty Rodzinnej mieści się w Rybniku przy ul. Barbary 22.

Asystenci pracowali w ramach zadaniowego czasu pracy, wykonując swoje obowiązki z zachowaniem ośmiogodzinnej ciągłości pracy w przedziale czasowym od godz. 7.00 do godz. 20.00. Każdy z asystentów współpracował jednocześnie z 6 – 15 rodzinami na terenie całego miasta. Wobec każdego pracownika stosowano się do zapisów ustawy i pod opieką 1 asystenta rodziny maksymalnie było 15 rodzin, dodatkowo asystenci prowadzili także monitoring sytuacji rodzin, z którymi współpraca została zakończona ze względu na osiągnięcie celów. Wszyscy zatrudnieni asystenci posiadali wykształcenie wyższe (głównie pedagogiczne). Z uwagi na prowadzenie pracy z rodzinami, w których występuje wiele sprzężonych problemów, kompetencje i umiejętności asystentów wymagają ciągłego doskonalenia, by móc lepiej i efektywniej organizować działania na rzecz podopiecznych. Niestety, w związku ze stanem epidemii w minionym roku dostęp do szkoleń był znacznie utrudniony – organizowano ich niewiele w stosunku do lat poprzednich, a część zaplanowanych szkoleń była odwoływana. W ramach podnoszenia kwalifikacji w pracy z dziećmi i rodziną 3 asystentów wzięło udział w szkoleniu „Praca z osobą doznającą przemocy w rodzinie – diagnoza, interwencja i pomoc”, a 2 pracowników uczestniczyło w prelekcji „Mediacja w sprawach o rozwód, alimenty, władzę rodzicielską. Mediacja w sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej i w sprawach o dział spadku. Zalety pozasądowego rozwiązywania sporów”.

W 2020 r. wspierającymi, motywującymi i pomocowymi działaniami asystenta rodziny na terenie miasta było objętych 191 rodzin. Z tej liczby 82 rodziny zostały zobowiązane do współpracy przez Sąd. W ubiegłym roku ze względu na osiągnięcie celów zakończono współpracę z 22 rodzinami, a z powodu zaprzestania współpracy z 23 (np. z powodu zmiany miejsca zamieszkania, braku zaangażowania w realizowane działania, braku efektów współpracy itp.).

Okres realizowania wsparcia był każdorazowo dostosowywany do indywidualnych potrzeb rodzin, uwzględniając ich sytuację życiową i przeżywane trudności. Należy pamiętać, że wsparcie asystenta jest procesem długofalowym, nierzadko realizowanym przez kilkanaście lub nawet kilkadziesiąt miesięcy. Asystenci stosowali zindywidualizowane metody pracy z rodzinami, dostosowane do ich sytuacji i możliwości, a cele realizowanego wsparcia pozostawały zgodne z działaniami prowadzonymi przez pracowników socjalnych. Na każdym etapie pracy starali się maksymalnie angażować i motywować

członków rodzin do realizowania zaplanowanych czynności. W wykonywaniu zadań zawodowych i organizowaniu pracy na rzecz rodzin asystenci ściśle współpracowali również z wieloma urzędami, instytucjami, stowarzyszeniami, placówkami oświatowymi, medycznymi i terapeutycznymi, kuratorami, Policją, zespołem interdyscyplinarnym, grupami wsparcia itp. Asystenci sporządzali także opinie dot. rodzin na wniosek Sądu, Prokuratury, Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz innych jednostek realizujących zadania pomocy społecznej. Łącznie w 2020 roku sporządzono pisemnie **173** informacji na temat sytuacji rodzin. Na wezwanie Sądu asystenci uczestniczyli również w rozprawach dotyczących rodzin. Ponadto współpracowali także z PCK oraz „Bankiem Drugiej Ręki”, pomagali i pośredniczyli w przekazywaniu żywności, rzeczy, ubrań i mebli dla rodzin, współpracowali ze sponsorami.

Wsparciem asystentów były objęte rodziny, w których występowały trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Przyczynami występujących problemów były m.in.:

- **130** rodzin jest objętych nadzorem kuratorskim ds. rodzinnych i nieletnich (łącznie w tych rodzinach wychowuje się **204** dzieci, a **55** małoletnich przebywa w pieczy zastępczej), w **17** rodzinach jest prowadzony nadzór kuratorski do spraw karnych (pod opieką tych rodzin pozostaje **28** dzieci, a **21** przebywa w pieczy zastępczej),
- brak zatrudnienia i stałego źródła dochodu – **57** rodzin (w których łącznie wychowuje się **98** dzieci),
- nadużywanie alkoholu oraz inne uzależnienia – **46** rodzin (w których łącznie wychowuje się **66** dzieci);
- niepełnosprawność - **22** rodziny (w których łącznie wychowuje się **29** dzieci),
- przemoc w rodzinie - **29** rodzin (w których łącznie wychowuje się **46** dzieci).

W trakcie współpracy asystentów z rodzinami w 2020 r. wobec **4** rodzin Sąd wydał postanowienie o zabezpieczeniu dzieci, w wyniku czego **10** dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej.

Dodatkowo poza ustawowymi zadaniami asystenci w celu zwiększenia efektów pracy podejmowali następujące działania:

- motywowali członków rodzin do udziału w terapiach i warsztatach,
- zachęcali rodziców, by zapewniali dzieciom możliwość korzystania ze wsparcia świetlic środowiskowych i klubów młodzieżowych,
- umawiali i towarzyszyli rodzinom podczas wyjazdowych konsultacji lekarskich oraz pozostawali w ścisłym kontakcie z placówkami służby zdrowia,
- angażowali się w działania na rzecz poprawy warunków mieszkaniowych rodzin, w tym także poprzez współpracę z Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej,
- pozyskiwali sponsorów, organizowali pomocy rzeczową i żywnościową dla rodzin,
- udzielali rodzinom informacji na temat bezpłatnych porad prawnych,
- współpracowali z pracodawcami, udzielali pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.

W pracy na rzecz poprawy sytuacji rodzin asystenci realizowali również następujące zadania:

- W przypadku **14** rodzin zostały przekazane pisemne zgłoszenia do Zespołu ds. Przemocy tuż. OPS w celu sprawdzenia sytuacji, dodatkowo asystenci rodziny uczestniczyli w **27** spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego,

- osobisty udział asystenta w okresowej ocenie sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej zrealizowano w **14** spotkaniach, przekazano także **10** pisemnych informacji w tej sprawie do ośrodków i placówek opiekuńczo-wychowawczych znajdujących się poza terenem Rybnika – zgodnie z zapisami art. 15 Ustawy z dn. 9 czerwca 2011 roku w wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- udział w **14** rozprawach sądowych (w przypadku **2** rozpraw asystenci byli przesłuchiwani na pisemne wezwanie Sądu). Dodatkowo w 2020 r. sporządzono na wniosek Sądu **131** pisemnych informacji dot. sytuacji rodzin (w tym **30** opinii, **73** informacje o wsparciu oraz **28** sprawozdań),
- złożono **9** zeznań na Policji,
- systematycznie współpracowano z pracownikami świetlic środowiskowych i placówek wsparcia dziennego, z których korzysta **36** dzieci z **13** rodzin,
- przekazano pisemne zgłoszenia do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ws. **5** rodzin,
- zgłoszenia do Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii w Rybniku – ws. **6** osób,
- kierowanie do udziału w grupach wsparcia – **36** osób (grupy wsparcia w tut. Ośrodku oraz fundacjach i stowarzyszeniach),
- udział w **4** spotkaniach mediacyjnych w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej,
- po zakończeniu wsparcia w związku z osiągnięciem celów realizowano monitoring sytuacji **23** rodzin.

Dodatkowym zadaniem, jakie realizowali asystenci rodziny w 2020 r., były działania wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Zgodnie z zapisem art. 9 ww. ustawy pracownicy Zespołu koordynowali działania w zakresie kompleksowego wsparcia rodzin z dziećmi, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Tym rodzajem pomocy w minionym roku objęto **26** rodzin, dla których każdorazowo przeprowadzono indywidualne spotkania mające na celu przedstawienie możliwości skorzystania z pomocy zgodnie z w/w Ustawą, a dla **14** rodzin, które podjęły dłuższą współpracę, został opracowany indywidualny katalog wsparcia. Działając na rzecz tych rodzin asystenci współpracowali m.in. z placówkami służby zdrowia, ośrodkami rehabilitacyjnym, poradniami, fundacjami oraz stowarzyszeniami. W celu umożliwienia rodzinom korzystania ze specjalistycznej pomocy nawiązywano również kontakt z placówkami medycznymi na terenie całego kraju. Asystenci zorganizowali także następujące formy wsparcia:

- pomoc fundacji dla **6** rodzin,
- turnusy rehabilitacyjne (bez wsparcia PFRON), z których skorzystała **1** rodzina,
- rehabilitacja ruchowa – **8** rodzin,
- wczesne wspomaganie – **3** rodziny.

Asystenci pomagali rodzinom także poprzez towarzyszenie podczas wizyt w szpitalach i przychodniach, umawianie specjalistycznych wizyt i konsultacji, organizowanie dostępu do sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego – zgodnie z możliwościami, jakie w tym zakresie przewiduje w/w Ustawa. W związku z panującą epidemią w minionym roku nie było chętnych do skorzystania z prac społecznie użytecznych, do których w poprzednich latach były kierowane osoby bezrobotne przez PUP.

**Rodziny objęte pomocą na podst. decyzji administracyjnych,
pracą socjalną i w ramach kontraktu socjalnego (sprawozdanie za 2020 r.)**

Lp.	Sytuacja rodzin z dziećmi	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci	Liczba dzieci pod opieką	Liczba dzieci w pieczy
1.	Nadzór kuratorski ds. rodzin i nieletnich	130	416	254	204	55
2.	Nadzór kuratorski ds. karnych	17	59	49	28	21
3.*	Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych	39	101	110	26	82
	w tym					
	spokrewnionych	14	35	36	11	21
	innych	26	64	75	25	57
4.*	Dzieci umieszczone w placówkach całodobowych	10	20	27	3	20
	w tym					
	na terenie Miasta Rybnika	10	20	27	3	20
	poza miastem	0	0	0	0	0
5.	Dzieci umieszczone w MOW lub MOS	4	8	10	6	4
6.	Dzieci w świetlicach środowiskowych	13	55	38	36	2
7.	Dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	5	16	10	10	0

* - W pkt 3 i 4 nie zawsze rubryki się sumują ponieważ z jednej rodziny mogą być dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych spokrewnionych, innych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych

19. Pomoc udzielana przez Zespół Grupowej Metody Pracy Socjalnej

Oferta Zespołu skierowana jest do ogółu mieszkańców miasta Rybnika, obejmuje zarówno udział w grupach wsparcia, warsztatach, spotkaniach w klubach, dla osób zainteresowanych nie będących klientami Ośrodka Pomocy Społecznej uczestnictwo w wydarzeniach z dziedziny kultury, panelach, spotkaniach.

Na przestrzeni roku 2020 przygotowano i zrealizowano następujące programy:

1. Grupa wsparcia Funkcjonalna Rodzina - program podstawowy – 4 grupy, 40 spotkań, 19 osób.
2. Grupa wsparcia dla osób niepełnosprawnych – 1 grupa, 7 spotkań, 4 osoby.
3. Grupa wsparcia dla seniorów (BUSHIDO) – 1 grupa, 2 spotkania, 15 osób. Zajęcia zawieszono ze względu na pandemię.
4. Grupa wsparcia dla seniorów (SENIOR+) – 1 grupa, 2 spotkania, 18 osób. Zajęcia zawieszono ze względu na pandemię.
5. Grupa wsparcia dla opiekunów osób zależnych, „Pakiet Opieki Wytchnieniowej” – 2 grupy, 14 spotkań, 17 osób.
6. „Klub MOCARZ” - 1 grupa, 3 spotkania, 8 osób. Zajęcia zawieszono ze względu na pandemię.
7. „Klub (NIE)PEŁNOSPRAWNI” – 1 grupa, 3 spotkania, 8 osób.
8. „SREBRNY KLUB” – 1 grupa, 2 spotkania, 12 osób. Zajęcia zawieszono ze względu na pandemię.
9. Projekt socjalny pn. „Poznajmy się na nowo” działanie: Przedszkole EMPATII międzypokoleniowej – dla grupy 24 przedszkolaków – 2 spotkania. Zajęcia zawieszono ze względu na pandemię.
10. Projekt socjalny pn. „Rybnik miastem łączącym wiele kultur” - zrealizowano działania:

- 1) „Baza wiedzy dla obcokrajowców”
- 2) Wsparcia informacyjne, konsultacje indywidualne i zakupy dla obcokrajowców, 21 razy dla 37 osób.
- 3) Grupowe wyjścia z obcokrajowcami do MiPBP – 2 wyjścia, 9 osób. Działanie zawieszono ze względu na pandemię.
11. Warsztaty grupowe realizowane ze środków na rzecz zwalczania narkomanii i przeciwdziałania alkoholizmowi – 1 grupa, 11 spotkań, 21osób.
12. Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” współfinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego w zakresie specjalistycznego poradnictwa – 1 edycja dla 19 osób sprawujących opiekę nad 21 osobami zależnymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności – łącznie 400 godzin poradnictwa.
13. Program „Wspieraj Seniora” na rok 2020 - współpraca z 14 wolontariuszami świadczącymi pomoc na rzecz seniorów w czasie pandemii.

Ze względu na ogłoszoną pandemię w całym kraju cykliczne wydarzenia nie zostały zrealizowane:

- Konferencja pn. „Na pomoc rodzinie - 2020”
- „Wspólne kolędowanie - 2020” .

20. Pomoc udzielana przez Zespół ds. Przemocy.

Zespół ds. Przemocy realizował w roku 2020 niżej wymienione zadania:

- 1) praca socjalna i wsparcie psychologiczne osób doświadczających przemocy,
- 2) realizacja zadań wynikających z procedury „Niebieskie Karty”,
- 3) koordynowanie działań grup roboczych powołanych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w Rybniku,
- 4) organizowanie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Rybniku.

Dużym utrudnieniem w realizacji powyższych zadań były obostrzenia związane ze stanem pandemii, a także duże zmiany osobowe w samym Zespole. W 2020 roku z zespołu zwolniło się 3 pracowników, od grudnia 2019 roku Zespół był bez kierownika, od dnia 1 marca 2020 r. kierownika zastąpił koordynator. Aktualnie wszystkie stanowiska są obsadzone, niemniej zmiany osobowe wiążą się z koniecznością nabycia doświadczenia w zakresie nowo podjętych obowiązków, co jest czynnikiem obciążającym dla całego Zespołu.

Działania prowadzone w ramach Zespołu ds. Przemocy.

Lp.	Działania prowadzone w ramach Zespołu ds. Przemocy w 2020 roku	I półrocze	Cały rok
1.	Liczba rodzin objętych pomocą w związku z podejrzeniem występowania przemocy	242	433
2.	Liczba zgłoszeń w związku z podejrzeniem występowania przemocy, w tym:	315	567
2.1	w związkach formalnych i nieformalnych	199	360
2.2	dorosłych wobec niepełnoletnich dzieci	47	69
2.3	wobec innych osób	81	147

W okresie sprawozdawczym do Zespołu wpłynęło 567 zgłoszeń w 433 rodzinach, z czego 478 zgłoszeń stanowiły procedury „Niebieskie Karty”.

Psycholog Zespołu przeprowadził konsultacje dla 1 osoby, deklarującej trudności po doświadczeniu przemocy. Stanowisko psychologa uległo likwidacji z dniem 31 stycznia 2020 roku i obecnie Zespół nie udziela porad psychologicznych.

Zasadniczym obszarem działalności pracowników Zespołu ds. Przemocy od kilku lat jest realizacja procedury „Niebieskie Karty”: przede wszystkim koordynowanie działań grup roboczych, organizowanie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Rybniku i prowadzenie pracy socjalnej w rodzinach objętych procedurą oraz koordynowanie przebiegu procedury.

W rodzinach, w których nie była prowadzona procedura „Niebieskie Karty”, pracownicy zespołu realizowali pracę socjalną głównie wyrażającą się poprzez wsparcie oraz poradnictwo rodzinne i prawne. Przeważnie w obszarze działalności Zespołu poza przypadkami przemocy znajdowały się rodziny, wykazujące niewłaściwe postawy i metody wychowawcze, a także nieprawidłowy sposób opieki nad dorosłymi osobami zależnymi.

Działania prowadzone przez pracowników Zespołu ds. Przemocy w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w Rybniku

Działania podejmowane w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w Rybniku w 2020 roku		I półrocze 2020 roku	II półrocze 2020 roku	Cały rok 2020
Ilość posiedzeń ZI		2	2	4
Ilość harmonogramowych spotkań grup roboczych		10	15	25
Ilość utworzonych grup roboczych		166	191	356
Ilość prowadzonych grup roboczych		236 (w tym 70 z 2019)	313 (w tym 122 z I półrocza 2020)	426 (w tym 70 z 2019)
Liczba członków grup roboczych (wg składu GR w poszczególnych procedurach)		739	592	1367
Liczba osób uczestniczących w spotkaniach grup roboczych (wg list obecności)		254	287	541
w tym:	funkcjonariusze policji	73	71	144
	pracownicy socjalni Zespołu ds. Przemocy - koordynatorzy	24	26	50
	pracownicy socjalni punktów terenowych OPS	28	36	64
	asystenci rodziny	10	19	29
	przedstawiciele szkół i przedszkoli	91	94	185
	przedstawiciele PPP	3	3	6
	przedstawiciele OIKiP	7	13	20
	przedstawiciele ORPZ	0	1	1
	przedstawiciele WTZ	0	0	0
	przedstawiciele POW	2	5	7
	przedstawiciele MKRPA	10	15	25
	przedstawiciele służby zdrowia	0	0	0
	inne podmioty	2	1	3
	kuratorzy sądowi	4	3	7

	w tym:	rodzinni	4	3	7
		w tym:	zawodowi	4	3
		społeczni	0	0	0
	karni		0	0	0
	w tym:	zawodowi	0	0	0
		społeczni	0	0	0

Realizacja procedury „Niebieskie Karty”

Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty”		I półrocze 2020 roku	II półrocze 2020 roku	Cały rok 2020	
Ilość formularzy „Niebieska Karta”, które <u>wpłynęły</u> do ZI/ilość rodzin		269/209	344/269	478/369	
w tym z:	Ilość formularzy „Niebieska Karta” <u>przeniesionych</u> z innego okresu statystycznego	82/65 z 2019 roku	135/109 z I poł. 2020	82/65 z 2019 roku	
	Ilość formularzy „Niebieska Karta” <u>sporządzonych w 2020 roku</u>	187/144	209/160	396/304	
w tym z:	Ilość formularzy „Niebieska Karta” <u>sporządzonych</u> przez instytucje działające na terenie Miasta Rybnika	181	201	382	
	w tym z:	<i>Policji</i>	162	183	345
		<i>Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybniku</i>	10	6	16
		<i>Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii w Rybniku</i>	3	6	9
		<i>placówek oświatowych</i>	6	6	12
		<i>placówek służby zdrowia</i>	0	0	0
		<i>Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rybniku</i>	0	0	0
		Ilość formularzy „Niebieska Karta”, które <u>wpłynęły</u> do ZI z instytucji spoza Miasta Rybnika.	6	8	14
Ilość spotkań grup roboczych w ramach „Niebieskiej Karty – C”		152	198	350	
Ilość spotkań grup roboczych w ramach „Niebieskiej Karty – D”		111	177	288	
Ilość procedur <u>zamkniętych</u>					
ogółem:	ilość procedur	114	185	299	
	liczba rodzin	103	157	260	
w tym:	z powodu <u>ustania przemocy</u>				
	ilość procedur	96	141	237	
	liczba rodzin	86	123	209	
	z <u>braku zasadności prowadzenia działań</u>				
	ilość procedur	18	44	62	
	liczba rodzin	17	34	51	
Ilość procedur <u>przeniesionych</u> na kolejny okres statystyczny					
w tym:	ilość procedur	122	128	127	
	liczba rodzin	112	111	111	
Ilość <u>wniosek do innych instytucji</u> ogółem		98	85	183	
w tym do:	prokuratury	13	18	31	
	sądu rejonowego	24	18	42	
	MKRPA	60	64	104	
	Zespół Psychiatrii Środowiskowej „Cogito Noster”	1	5	6	

Czas trwania procedury NK wyrażony w miesiącach:			
najdłuższy czas trwania procedury NK	11	11	11
najkrótszy czas trwania procedury NK	2	2	2
przeciętny czas trwania procedury NK	5	4	4,5
Liczba członków grup roboczych			
największa liczba członków grupy roboczej	7	7	7
najmniejsza liczba członków grupy roboczej	2	2	2
przeciętna liczba członków grupy roboczej	3	3	3

Najwięcej procedur prowadzono w dzielnicach: Boguszowie Osiedle, Maroko Nowiny i Chwałowice.

II. Zadania powiatowe – Piecza Zastępcza

Do podstawowych zadań Pieczy Zastępczej, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy kierowanie dzieci do pieczy zastępczej, prowadzenie spraw dotyczących świadczeń na rzecz rodzin zastępczych (w tym w porozumieniu z innymi powiatami), prowadzenie spraw odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej a także organizowanie wsparcia i wypłata świadczeń osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą i inne placówki wskazane w ustawie o pomocy społecznej.

Dzieci w pieczy zastępczej

W 2020 roku Dział Pieczy Zastępczej prowadził sprawy dotyczące **510** dzieci przebywających w pieczy zastępczej:

Liczba <u>dzieci przebywających</u> w pieczy zastępczej w 2020 roku				
Dzieci przebywające	ogólna liczba dzieci	dzieci z Rybnika przebywające na terenie Rybnika	dzieci z Rybnika przebywające poza Rybnikiem	dzieci spoza Rybnika przebywające w Rybniku
Institutionalna piecza	132	89	27	16
Rodzinna piecza	378	301	39	38
Ogółem	510	390	66	54

W tym sprawy dotyczące **84** dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2020 roku:

Liczba <u>dzieci umieszczonych</u> w pieczy zastępczej w 2020 roku				
Dzieci umieszczone	ogólna liczba dzieci	dzieci z Rybnika umieszczone na terenie Rybnika	dzieci z Rybnika umieszczone poza Rybnikiem	dzieci spoza Rybnika umieszczone w Rybniku
Institutionalna piecza	32	22	5	5
Rodzinna piecza	52	45	4	3
Ogółem	84	66	9	8

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej wspierają rodzinę w przekazaniu dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej i rodziny zastępczej, organizują transport dziecka i jego opiekunów do placówki lub Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej, gdzie następuje przekazanie dziecka rodzinie zastępczej bądź prowadzącym rodzinny dom dziecka. Wspierają również rodzinę w okresie poprzedzającym umieszczenie w pieczy zastępczej.

Dział Pieczy Zastępczej realizując zadania wobec dzieci przebywających w pieczy zastępczej prowadził sprawy związane z pobytem dzieci w ramach różnych form pieczy zastępczej:

Liczba <u>pobytów dzieci</u> w poszczególnych formach pieczy zastępczej w 2020 roku				
(na terenie Rybnika oraz poza miastem)				
Piecza Zastępcza		ogólna liczba dzieci	dzieci z Rybnika	dzieci spoza Rybnika
1. Rodzinna piecza zastępcza		391	353	38
w tym:	Rodziny zastępcze spokrewnione	144	129	15
	Rodziny zastępcze niezawodowe	67	52	15
	Rodziny zastępcze zawodowe	30	28	2
	Pogotowia Rodzinne	28	28	0
	Rodzinne Domy Dziecka	83	77	6
	Rodziny zastępcze poza Rybnikiem	39	39*	-
2. Instytucjonalna piecza zastępcza		153	136	17
	POW Przysań	41	39	2
	POW Mieszkanie nr 1	20	19	1
	POW Mieszkanie nr 2	14	14	0
	POW Mieszkanie nr 3	14	14	0
	Dom Dziecka	37	23	14
	Placówki opiekuńczo-wychowawcze poza Rybnikiem	27	27	-
Łącznie		544	489	55

*Nie wliczono 30 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych zamieszkujących poza Miastem Rybnikiem, wobec których zadania związane z ich funkcjonowaniem przejęło Miasto Rybnik na podstawie porozumień zawartych z poszczególnymi starostami, w myśl art. 54 ust. 3c.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej nie jest równa sumie pobytów dzieci w poszczególnych formach pieczy zastępczej albowiem następowały przeniesienia dzieci między typami pieczy (z instytucjonalnej do rodzinnej i z rodzinnej do instytucjonalnej) oraz między placówkami (z interwencyjnej do socjalizacyjnej) i między rodzinami (np. z pogotowia rodzinnego do np. rodzinnego domu dziecka).

Dział Pieczy Zastępczej realizując zadania wobec dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej prowadził sprawy związane z umieszczaniem dzieci w ramach różnych form pieczy zastępczej:

Liczba <u>umieszczeń dzieci</u> w pieczy zastępczej w 2020 roku				
Piecza Zastępcza		ogólna liczba dzieci	dzieci z Rybnika	dzieci spoza Rybnika
1. Rodzinna Piecza Zastępcza		61	58	3
w tym:	Rodziny zastępcze spokrewnione	22	21	1
	Rodziny zastępcze niezawodowe	13	11	2
	Rodziny zastępcze zawodowe	9	9	0
	Pogotowia Rodzinne	4	4	0
	Rodzinne Domy Dziecka	9	9	0
	Rodziny zastępcze poza Rybnikiem	4	4	-
2. Instytucjonalna piecza zastępcza		55	49	6
	POW Przysań	25	23	2

	POW Mieszkanie nr 1	8	7	1
	POW Mieszkanie nr 2	4	4	0
	POW Mieszkanie nr 3	3	3	0
	Dom Dziecka	8	5	3
	Placówki opiek-wych poza Rybnikiem	7	7	-
Łącznie		116	107	9

Liczba dzieci umieszczonych nie jest równa sumie umieszczeń dzieci albowiem następowały przeniesienia dzieci między typami pieczy (z instytucjonalnej do rodzinnej i z rodzinnej do instytucjonalnej) oraz między placówkami (z interwencyjnej do socjalizacyjnej) i między rodzinami (np. z pogotowia rodzinnego do np. rodzinnego domu dziecka).

Na dzień 31 grudnia 2020 roku nie zrealizowano 3 postanowień wobec 4 dzieci (dla trojga dzieci brak miejsc - dzieci z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami; dla jednego dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej, dla którego sąd zmienił pod koniec grudnia 2020 r. postanowienie na instytucjonalną pieczę zastępczą - oczekiwanie na zwolnienie miejsca).

Rodzinna piecza zastępcza

W Rybniku funkcjonowało w 2020 roku łącznie 170 rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Rodzinna piecza zastępcza	Liczba	Uwagi
Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka ogółem	170	-
spokrewnione rodziny zastępcze	109	-
niezawodowe rodziny zastępcze	41	-
zawodowe rodziny zastępcze	5	1 rodzina przekształcona z niezawodowej
zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	5	w tym 2 posiadające umowy z Rybnikiem a zamieszkałe poza terenem miasta, 1 przekształcona z niezawodowej
rodzinne domy dziecka	10	w tym 2 posiadające umowę z Rybnikiem a zamieszkałe poza terenem miasta; 1 przekształcony z zawodowej rodziny zastępczej; 1 rozwiązany

W związku z realizacją zadań pieczy zastępczej podpisano 14 umów z osobami do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, z czego z 7 osobami do pomocy w rodzinach zastępczych zawodowych, 7 w rodzinnych domach dziecka. Ponadto zawięzowano 4 umowy z rodzinami pomocowymi na okres wypoczynku rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

Świadczenia dla rodzin zastępczych, koszty pobytu dzieci i odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Koszty świadczeń związanych z utrzymaniem dzieci w rodzinach zastępczych - 3 560 292,70 zł.

Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych i osób do pomocy - 1 283 425,35 zł.

OPS realizuje wypłaty, w ramach Programu 500+ finansowanego z budżetu państwa, dodatku wychowawczego do świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci (do 18 roku życia) w rodzinnej pieczy zastępczej. W roku 2020 dodatek wypłacono na rzecz **281** dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, a poniesione koszty wraz z kosztami obsługi wyniosły **1 483 503,12 zł**. Od lipca 2019 roku OPS realizuje wypłatę dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego w ramach Programu 500+ dla dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W roku 2020

programem objęto **88** dzieci, poniesione koszty wraz z kosztami obsługi wyniosły **374 287,26 zł**. Środki na realizację programu pochodzą z budżetu państwa.

W 2020 roku, w ramach rządowego programu „Dobry start”, OPS realizował wypłaty świadczeń dobry start na rzecz dzieci oraz osób pełnoletnich przebywających w pieczy zastępczej, oraz osób usamodzielnianych po opuszczeniu pieczy zastępczej. Świadczenie dobry start wypłacono na rzecz **274** dzieci/osób, wobec **4** dzieci/osób wydano odmowy przyznania świadczenia. Poniesione koszty wraz z kosztami obsługi wyniosły **84 970,00 zł**. Środki na realizację programu pochodzą z budżetu państwa.

W 2020 roku Dział Pieczy Zastępczej wydał **824** decyzje dotyczące ww. świadczeń, w tym:

- 422 dotyczących dodatku wychowawczego w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 166 dotyczących świadczeń na rzecz utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 56 dotyczących jednorazowych świadczeń na rzecz dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 180 dotyczących środków finansowych na utrzymanie lokalu, w których pełniona jest piecza zastępcza.

Z powiatami, na terenie których w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywają rybnickie dzieci zawarte zostały porozumienia na pokrycie kosztów ich utrzymania. W związku z tym na pokrycie kosztów utrzymania **27** małoletnich w ww. placówkach Miasto Rybnik wydało - **1 326 241,79 zł**.

Miasto Rybnik ponosiło także wydatki na pokrycie kosztów utrzymania **39** dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, na łączną kwotę w wysokości - **585 016,97 zł**.

Miasto Rybnik w 2020 roku poniosło również wydatki na utrzymanie 3 dzieci w Zakładzie Leczniczo-Opiekuńczym w wysokości **97 980,65 zł** oraz pokryło koszt pobytu dziecka umieszczonego interwencyjnie w łącznej kwocie 132,70 zł.

W 2020 roku wszczęto wobec **80** osób postępowania administracyjne w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych w 2020 roku wydano **156** decyzji dotyczących odpłatności, w tym:

- 98 decyzji odstępujących od ustalania opłaty,
- 15 decyzje ustalające odpłatność osób zobowiązanych,
- 43 innych.

Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym

Z pomocy w usamodzielnieniu w 2020 roku skorzystało **88** osób, a w tym:

- 1) **49** pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych skorzystało z pomocy pieniężnej na łączną kwotę w wysokości - **266 396 zł**, z czego na :
 - a) kontynuowanie nauki w wysokości - **208 570 zł** - dla 43 wychowanków,
 - b) usamodzielnienie w wysokości - **43 633 zł** - dla 9 wychowanków,
 - c) zagospodarowanie w wysokości - **14 193 zł** - dla 9 wychowanków.
- 2) **34** pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych skorzystało z pomocy pieniężnej na łączną kwotę w wysokości - **144 506,75 zł**, a w tym na :
 - a) kontynuowanie nauki w wysokości - **100 594,75 zł** - dla 26 wychowanków,

- b) usamodzielnienie w wysokości - **37 604,00 zł** - dla 6 wychowanków,
 - c) zagospodarowanie w wysokości - **6 308,00 zł** - dla 4 wychowanków,
 - d) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych – **0 zł** – dla 0 wychowanków.
- 3) 5** pełnoletnich wychowanków domów pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisk dla nieletnich, zakładów poprawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowych ośrodków wychowawczych skorzystało z pomocy pieniężnej na łączną kwotę - **31 910 zł**, a w tym na :
- a) kontynuowanie nauki w wysokości - **14 280 zł** - dla 4 wychowanków,
 - b) usamodzielnienie w wysokości - **7 052 zł** - dla 2 wychowanka,
 - c) zagospodarowanie w wysokości - **10 578 zł** - dla 2 wychowanka.
- 4) W związku z udzieleniem pomocy w usamodzielnieniu zostało wydanych **85** decyzji, w tym:
- 37 dotyczących pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki,
 - 15 dotyczących pomocy pieniężnej na zagospodarowanie,
 - 17 dotyczących pomocy pieniężnej na usamodzielnienie,
 - 13 przyznających miejsce w mieszkaniu chronionym,
 - 1 odmowna,
 - 1 uchylająca,
 - 1 wygaszająca.

Z wszystkimi usamodzielnianymi wychowankami prowadzona była praca socjalna, dla 25 z nich pracownik socjalny prowadzący usamodzielnienia był opiekunem usamodzielnienia.

W Rybniku funkcjonują **2 mieszkania chronione dla usamodzielnianych wychowanków**, z których korzystało **7** wychowanków placówek oraz rodzin zastępczych.

4 innych wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, otrzymało mieszkanie z zasobów Miasta Rybnika.

Łącznie w sprawach prowadzonych przez Dział Pieczy zastępczej wydano 1 065 decyzji administracyjnych, od których strony złożyły w 2020 r.: 19 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

SKO wydało następujące rozstrzygnięcia dotyczące ww. decyzji:

- ilość decyzji utrzymanych w mocy: 9,
- ilość decyzji uchylonych: 10.

Pozostałe zadania z zakresu pieczy zastępczej

Zadania z zakresu pieczy zastępczej wykonywano we współpracy z sądem opiekuńczym, z Ośrodkiem Rodzinnej Pieczy Zastępczej (w zakresie kierowania dzieci do pieczy zastępczej) oraz z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta (w zakresie kontroli oraz sprawowania nadzoru nad realizacją umów z zawodowymi rodzinami zastępczymi i rodzinami pomocowymi).

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej występował z powództwem alimentacyjnym na rzecz **12** dzieci.

Na zlecenie sądu opiekuńczego przygotowywano 4 opinie o kandydatach na rodziny zastępcze.

Przeprowadzono 19 kontroli wykonywania umowy o prowadzenie rodziny zastępczej zawodowej i rodzinnego domu dziecka na podstawie informacji pisemnych uzyskanych od poszczególnych rodzin. Taka forma bieżącej kontroli wykonywania umowy wynika z obostrzeń związanych z COVID-19.

Ponadto zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prowadzony jest **Rejestr Rodzin Zastępczych** (niezawodowych i zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka), a jego wypisy przekazane są do Sądu Rejonowego w Rybniku.

W 2020 roku Dział Pieczy Zastępczej uczestniczył w realizacji projektu „**Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19**” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 - Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, PI 9iv: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

Celem projektu było wyposażenie rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych w środki ochrony osobistej (maseczki, rękawiczki i środki dezynfekcyjne), sprzęt komputerowy i multimedialny niezbędny do realizacji zdalnej nauki oraz wyposażenie miejsc kwarantanny/izolacji.

W ramach projektu zakupiono 161 komputerów i 44 sprzęty multimedialne (drukarki, projektory, kamerki i słuchawki), które przekazano na rzecz dzieci w pieczy zastępczej. Wyposażono 3 miejsca kwarantanny / izolacji (jedno placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego, dwa w rodzinach zastępczych pełniących funkcje pogotowia rodzinnego). Nadto zakupiono środki ochrony osobistej dla 369 dzieci przebywających w tym okresie w pieczy zastępczej (liczba maseczek: 21 340, liczba rękawiczek: 65 100; 366 litrów środka dezynfekującego).

Zgodnie z założeniami projektu z dyrektorami placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka podpisano umowy użyczenia sprzętu komputerowego i multimedialnego oraz wyposażenia miejsc kwarantanny (91 umów).

Na rzecz realizacji projektu Ośrodek otrzymał środki finansowe w kwocie **507 080 zł** (w tym 84,28% ze środków europejskich i 15,72% w formie współfinansowania krajowego).

Dział Pieczy Zastępczej realizuje również zadania związane z szeroko rozumianą sprawozdawczością. Sprawozdania przekazywane są do Urzędu Miasta, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego za pomocą aplikacji CAS. Wyliczone są sprawozdania dotyczące:

- cotygodniowe – obrazujące sytuację w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej związanej z epidemią,
- miesięczne – dotyczące wolnych miejsc w placówkach, Bonu Turystycznego, zapotrzebowania środków na realizację 500+, Dobry Start,
- kwartalne – związane z realizacją dodatku wychowawczego, wykaz umorzeń, dane o rodzinach do Urzędu Miasta,
- półroczne – związane z realizacją świadczeń i funkcjonowaniem rodzin zastępczych oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej
- roczne – umorzenia, raty, sprawozdanie z wykonania budżetu lub planów budżetowych z podziałem na dzielnice, z realizacji zadania „Dobry Start”,

- inne jednorazowe związane z realizacją zadań działu pieczy zastępczej, m.in. związane z monitorowaniem wydatków i planów budżetowych, dotyczące dzieci cudzoziemskich, dotyczące deinstytucjonalizacji, zatrudnień, niepełnosprawności dzieci.

Zestawienie potrzeb zgodnie z art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z Programem Rozwoju Pieczy Zastępczej zabezpieczone zostały w budżecie środki na założenie 2 rodzin zastępczych zawodowych, w tym 1 pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

Koniecznym jest pozyskanie kolejnych rodzin zastępczych zawodowych albowiem w rodzinach zastępczych zawodowych, w tym w pełniących funkcję pogotowia rodzinnego przebywa więcej niż troje dzieci.

III. Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, zasiłek dla opiekuna, świadczenia wychowawcze, świadczenia z ustawy „za życiem” oraz świadczenia z programu „Dobry Start”

Planowany budżet Działu Świadczeń Rodzinnych w omawianym okresie na realizację zadań stanowił kwotę w wysokości – **187 346 299 zł**, w całości pokrywany z budżetu państwa. Wydatki zamknęły się na poziomie kwoty w wysokości - **187 135 249 zł**.

Poniesiono wydatki z tytułu:

1. **Wyплаты świadczeń rodzinnych** na kwotę **30 202 764 zł**, wydając w tym zakresie **5 702** decyzje, a w tym na:
 - 1) zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – **7 139 629 zł**,
 - 2) świadczenia opiekuńcze – **18 542 851 zł**,
 - 3) jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka – **707 000 zł**,
 - 4) jednorazową zapomogę ze środków gminy - **0 zł**,
 - 5) świadczenie rodzicielskie – **3 813 284 zł**.
2. Opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - **1 867 282 zł**.
3. Opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorców - **184 311 zł**.
4. Wydatków na obsługę świadczeń rodzinnych - **budżet państwa - 819 439 zł**.
5. Wydatków na obsługę świadczeń rodzinnych - **budżet gminy - 0 zł**.
6. Zwroty nienależnie pobranych świadczeń - **189 629 zł**.
7. **Wyплаты świadczeń z funduszu alimentacyjnego** na kwotę **4 576 842 zł**, wydając w tym zakresie **908** decyzji.
8. Wydatków na obsługę funduszu alimentacyjnego - **budżet państwa - 141 958 zł**.
9. Wydatków na obsługę funduszu alimentacyjnego - **budżet gminy - 0 zł**.
10. Zwroty nienależnie pobranego funduszu - **65 542 zł**.
11. Zwroty przez dłużników alimentacyjnych - **1 831 437 zł**, z czego w gminie Rybnik pozostało **403 542 zł**.
12. **Wyплаты zasiłku dla opiekuna** na kwotę **177 196 zł**.
13. Opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - **28 652 zł**.
14. Opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorców - **1 830 zł**.

15. Wydatków na obsługę zasiłku dla opiekuna - **budżet państwa - 6 453 zł.**
16. wydatków na obsługę zasiłków dla opiekuna - **budżet gminy - 0 zł.**
17. **Wyплаты świadczeń wychowawczych (500+)** na kwotę **143 036 484 zł**, wydając w tym zakresie **1 900** rozstrzygnięć i **366** decyzji.
18. Wydatków na obsługę świadczeń wychowawczych – **budżet państwa – 1 140 363 zł.**
19. Zwroty nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych – **99 280 zł.**
20. **Wyплаты świadczeń z ustawy „za życiem”** na kwotę **76 000 zł**, wydając w tym zakresie **19** decyzji.
21. Wydatków na obsługę ustawy „za życiem”- **budżet państwa – 2 474 zł.**
22. **Wyплаты świadczeń z programu „Dobry Start”** na kwotę **4 715 850 zł**, wydając w tym zakresie **15 827** rozstrzygnięć i **45** decyzji.
23. Wydatków na obsługę programu „Dobry Start” – **budżet państwa – 157 350 zł.**
24. Łącznie w sprawach prowadzonych przez Dział Świadczeń Rodziny wydano **7 040** decyzji administracyjnych, od których:
 - 1) w sprawach świadczeń rodzinnych odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego złożyło 70 osób, z czego – we wskazanej niżej liczbie przypadków – nastąpiło:
 - 23 – utrzymanie zaskarżonej decyzji w mocy;
 - 1 – uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie sprawy;
 - 20 – uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie do rozpatrzenia;
 - 18 – uchylenie zaskarżonej decyzji i podjęcie decyzji merytorycznej;
 - 2 – postanowienie o uchybieniu terminu złożenia odwołania;
 - 6 – załatwienie pozytywnie przez OPS.
 - 2) w sprawach funduszu alimentacyjnego odwołanie do SKO złożyły 4 osoby, z czego:
 - 2 – utrzymanie zaskarżonej decyzji w mocy;
 - 1 – uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie sprawy;
 - 1 – uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie do rozpatrzenia.
 - 3) w sprawach świadczenia wychowawczego odwołanie do SKO złożyły 33 osoby, z czego:
 - 13 – utrzymanie zaskarżonej decyzji w mocy;
 - 4 – uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie sprawy;
 - 11 – uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie do rozpatrzenia;
 - 2 – uchylenie zaskarżonej decyzji i podjęcie decyzji merytorycznej;
 - 1 – postanowienie o uchybieniu terminu złożenia odwołania;
 - 2 – załatwienie pozytywnie przez OPS.

IV. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

W roku 2020 wysokość środków PFRON przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej wyniosła **2 996 050,00 zł.**

Na podstawie art. 48 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazuje środki samorządom powiatowym na realizację określonych zadań z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych według algorytmu. Z kolei w myśl art. 35a ust. 3 Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Rada Miasta Rybnika w formie uchwały określa zadania, na które przeznaczają przedmiotowe środki (Uchwała nr 364/XXI/2020 z dnia 23 kwietnia 2020r.). Zarządzeniem nr 231/2020 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 29 kwietnia 2020r. na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej przyznano kwotę **2 916 050,00 zł**, natomiast na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej przyznano kwotę **80 000,00 zł**. W dniu 26 października 2020r. dokonano przesunięcia kwoty **69 000,00 zł** ze środków PFRON będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy na rzecz Ośrodka Pomocy Społecznej (Zarządzenie nr 557/2020 Prezydenta Miasta Rybnika). **Ostateczna wysokość środków przyznana dla OPS wyniosła 2 985 050,00 zł**. Podział tej kwoty na poszczególne zadania obrazuje poniższa tabela.

Wydatkowanie środków w roku 2020 z podziałem na rodzaje realizowanych zadań

Zadanie	Plan na rok wg realizowanych zadań w zł	Wnioski złożone	Kwota wnioskowana w zł	Ilość wniosków zrealizowanych/ w tym dzieci	Ogółem środki wydatkowane w zł
Zaopatr. ortopedyczne	-	998	543 923,00	921/123	494 321,82
Sprzęt rehabilitacyjny	-	25	52 896,00	22/11	31 943,24
Razem: OR, SR	571 410 00	1 023	596 819,00	943/134	526 265,06
Turnusy rehabilitacyjne	140 000,00	364	-	14/1*	25 494,00*
Bariery techniczne	-	43	132 669,65	36/3	126 102,75
Bariery w komunikow. się	-	59	60 527,87	50/14	138 838,68
Bariery architektoniczne	-	28	523 367,00	13/2	116 000,00
Razem: bariery funkcjonalne	419 000,00	130	707 833,32	99/19	380 941,43
Sport, kultura, rekreacja	0,00	2	16 500,00	0	0,00
WTZ	1 844 640,00	2	1 844 640,00	2	1 844 640,00
Zadania zlecone z art.36	0,00	0	0,00	0	0,00
Usługi tłumacza języka migowego	10 000,00	1	1 960,00	1	1 960,00
Razem:	2 985 050,00	1 522	3 167 752,32	1 059/154	2 779 300,49

* W przypadku turnusów rehabilitacyjnych wydano 86 pozytywnych decyzji na kwotę 165 029,00 zł, niemniej ze względu na wprowadzone rozporządzeniami restrykcje związane z pandemią- zablokowano możliwość uczestnictwa w turnusach, stąd finalnie niska liczba zrealizowanych wniosków i niewielka kwota wydatkowana na dofinansowania.

Z powodu braku zainteresowania ze strony potencjalnych wnioskodawców nie realizowano zadania: zadania zlecone z art. 36. Z powodu stanu pandemicznego nie odbyły się zaplanowane turnusy rehabilitacyjne, co przyczyniło się do zwrotu przekazanych dofinansowań jak i niewykorzystania limitu przeznaczonego na to zadanie.

W prowadzonej przez Dział Pomocy Osobom Niepełnosprawnym **Bazie Danych Osób Niepełnosprawnych**, na koniec 2020 roku zarejestrowanych było **7145** osób, z czego 6 671 to dorośli (**3657** stanowiły kobiety, **3014** mężczyźni), **474** osoby to **dzieci i młodzież do 18 roku życia**. **W 2020 roku zmarło 201 osób, które figurowały w Bazie i korzystały w roku ubiegłym z dofinansowań**. Informacje z Bazy wykorzystywane były zarówno przez pracowników działu jak również pracowników innych działów Ośrodka w celu np.: weryfikacji

informacji o klientach na prośbę sądów, Policji, kuratorów, fundacji, itd. Dane służyły również jako dopełnienie informacji przy pisaniu przez pracowników Ośrodka projektów.

W roku 2020 Ośrodek ponownie realizował wspólnie z CRiR Bushido w Rybniku „Program wsparcia dla niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Rybnika w dostępie do rehabilitacji na lata 2019-2022”. W ramach programu przyjęto 92 wnioski, natomiast skierowano do rehabilitacji 80 osób.

W roku 2020 realizowany był w dalszym ciągu pilotażowy program „Aktywny Samorząd”. Zasady programu i kierunki działań opracowane zostały w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - określiły one obszary wsparcia, w ramach których osoby niepełnosprawne mogły wnioskować o dofinansowanie następujących zadań:

Nazwa zadania	Ilość złożonych wniosków	Ilość wniosków rozpatrzonych pozyt./zawarte umowy	Kwota przyznana w zł
Moduł I, Ob. A, Zad.1- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (orzecz. do 16 r.ż. lub st. znaczny lub umiarkowany, dysfunkcja narządu ruchu)	4	4/2	16 257
Moduł I, Ob. A, Zad. 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B (st. znaczny lub umiarkowany, dysfunkcja narządu ruchu)	2	1/1	1 852
Moduł I, Ob. A, Zad. 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B (st. znaczny lub umiarkowany, dysfunkcja narządu słuchu, konieczność tłumacza j. migowego)	1	1/1	2 700
Moduł I, Ob. A, Zad.4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (st. znaczny lub umiarkowany, dysfunkcja narządu słuchu)	0	0	0
Moduł I, Ob. B, Zad.1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (orzecz. do 16 r.ż. lub st. znaczny, dysfunkcja narządu wzroku lub obu kończyn górnych)	12	9/0	52 683
Moduł I, Ob. B, Zad.2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	1	1/0	2 000
Moduł I, Ob. B, Zad.3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (st. umiarkowany, dysfunkcja narządu wzroku)	0	0	0
Moduł I, Ob. B, Zad.4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (orzecz. do 16 r.ż. lub st. znaczny lub umiarkowany, dysfunkcja narządu słuchu i trudności w komunikowaniu się za pomocą mowy)	7	7/1	24 494
Moduł I, Ob. B, Zad.5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego zakupionego w ramach programu (orzecz. do 16 r.ż. lub st. znaczny)	1	1/0	1 350
Moduł I, Ob. C, Zad.1 - pomoc w zakupie wózka inw. o napędzie elektrycznym (orzecz. do 16 r.ż. lub st. znaczny)	7	7/1	112 575
Moduł I, Ob. C, Zad.2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (orzecz. do 16 r.ż. lub st. znaczny)	1	1/0	3 500
Moduł I, Ob. C, Zad.3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy na III poziomie jakości (st. niepełnosprawności)	0	0	0
Moduł I, Ob. C, Zad.4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości (st. niepełnosprawności)	0	0	0
Moduł I, Ob. C, Zad.5 - pomoc w zakupie skutera inw. o napędzie elekt. lub oprzyrządowania elektr. do wózka ręcznego (orzecz. do 16 r.ż. lub st. znaczny, dysfunkcja narządu ruchu)	3	2/0	11 399
Moduł I, Ob. D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofin. np. opłaty za przedszkole; st. znaczny lub umiarkowany)	4	4/4	3 747

Moduł II- pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (st. znaczny lub umiarkowany)	38	37/17	121 622
Razem	81	74/27	354 179

Kwota przeznaczona na realizację ww. zadań wyniosła 375 544,60zł. Do dnia 31.12.2020 r. wypłacono kwotę 69 492,00zł. Program jest realizowany do kwietnia 2021 r. na podstawie wniosków złożonych w roku 2020.

Dodatkowo w roku 2020 PFRON wprowadził nowy program „Pomoc Osobom Niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – Moduł III. Program przewiduje pomoc finansową dla osób niepełnosprawnych, które w skutek pandemii utraciły możliwość korzystania z opieki świadczonej w placówkach rehabilitacyjnych. Budżet programu wyniósł 560 000,00 zł. Do 31.12.2020 r. wpłynęło 477 wniosków z czego 401 rozpatrzono pozytywnie i przelano dofinansowanie na łączną kwotę 428 000,00 zł. W miesiącach styczniu i lutym 2021 roku wpłynęło jeszcze 13 wniosków (które dotyczyły roku ubiegłego) i wydano dodatkowo 88 500,00 zł (do 03.02.2021 r.). Tak więc z 490 wniosków, które wpłynęły, pozytywnie rozpatrzono 413 i wydatkowano kwotę 516 500,00 zł.

W Dziale Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w roku 2020 wydano ogółem 370 decyzji administracyjnych z czego:

- 264 decyzje umarzające postępowanie administracyjne, ze względu na brak środków na realizację zadania pn. "dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych",
- 86 decyzji pozytywnych (po przyznaniu środków na realizację zadania w trakcie roku),
- 14 decyzji uchylających decyzje pozytywne (po złożeniu przez stronę rezygnacji),
- 6 decyzji odmownych.

Od decyzji klienci złożyli do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach 9 odwołań. Wszystkie decyzje zostały uchylone.

V. Zadania realizowane przez Dział Administracyjny

1. W ramach realizacji zadań zgodnie z art. 4 pkt. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych Ośrodek zapewnił wszelkie dostawy i usługi niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania Ośrodka.
Zrealizowano około 570 „wniosków o zamówienie” skierowanych do Działu Administracyjnego przez zainteresowanych zakupem Kierowników Działów. Między innymi dokonano zakupów znaczącej części wyposażenia na potrzeby Centrum Usług Społecznościowych – dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży przy ul. Świerklańskiej w Rybniku. Ponadto w roku 2020 Dział Administracyjny uczestniczył również w ramach zamówień publicznych przy realizacji projektów: „Alternatywa II”, „System wsparcia rybnickich seniorów”, „Generator Innowacji”, „reWITA”, „Rybnickie mieszkania ze wsparciem”.
2. Dział Administracyjny wykonywał działania związane z zabezpieczeniem w środki ochrony indywidualnej pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej podczas epidemii COVID-19, tj. zakup rękawiczek, maseczek jednorazowych, oraz płynów do dezynfekcji rąk i powierzchni. Pracownicy Działu wykonywali czynności dezynfekcji pomieszczeń po zakończonym dniu pracy w okresie szczególnego zagrożenia, a także prace związane z dostosowaniem pomieszczeń do sytuacji epidemiologicznej. Dodatkowo Dział Administracyjny odpowiadał za przyjmowanie i dystrybucję pomiędzy pracownikami Ośrodka, stowarzyszeniami oraz instytucjami, darowizn otrzymywanych od firm zewnętrznych w postaci: maseczek jednorazowych oraz wielorazowych, wody mineralnej, płynów do dezynfekcji powierzchni oraz rękawiczek jednorazowych.
3. W ramach realizacji ustawy Prawo zamówień publicznych zgodnie z art. 39 zostały przeprowadzone następujące postępowania przetargowe:

- 1) Roboty ogólnobudowlane związane ze zmianą sposobu użytkowania budynku użyteczności publicznej na potrzeby „Klubu Senior+” w Rybniku przy ul. Floriańskiej 24 w ramach projektu „System wsparcia rybnickich seniorów”. Wartość umowy 160 152,79 zł brutto.
 - 2) Roboty ogólnobudowlane – remontowe w mieszkaniu wspomaganym treningowym w Rybniku przy ul. św. Antoniego 11/6. Wartość umowy 96 615,38 zł brutto.
 - 3) Bony towarowe dla podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybniku. Wartość umowy 300 000,00 zł brutto. Okres realizacji 01.01.2021 r. - 31.12.2021 r.
4. Ponadto w oparciu o art. 138o ustawy Prawo zamówień publicznych przeprowadzono niżej wymienione postępowania na usługi społeczne:
- 1) Wykonywanie usług opiekuńczych, tzw. podstawowych, pielęgnacyjnych, specjalistycznych oraz specjalistycznych świadczonych na rzecz osób dorosłych i dzieci z zaburzeniami psychicznymi (z podziałem na zadania). Wartość umów: 144 900,00 złotych brutto (wykonywanie usług opiekuńczych, tzw. podstawowych, pielęgnacyjnych, specjalistycznych) oraz 99 996,00 złotych brutto (wykonywanie usług specjalistycznych świadczonych na rzecz osób dorosłych i dzieci z zaburzeniami psychicznymi). Okres realizacji od września 2020 r. do 31.12.2020 r.
 - 2) Wykonywanie usług opiekuńczych, tzw. podstawowych, pielęgnacyjnych, specjalistycznych oraz specjalistycznych świadczonych na rzecz osób dorosłych i dzieci z zaburzeniami psychicznymi (z podziałem na zadania). Wartość umów: 671 000,00 złotych brutto (wykonywanie usług opiekuńczych, tzw. podstawowych, pielęgnacyjnych, specjalistycznych) 230 000,00 złotych brutto (wykonywanie usług specjalistycznych świadczonych na rzecz osób dorosłych i dzieci z zaburzeniami psychicznymi). Okres realizacji 01.01.2021 r. - 31.12.2021 r.
5. Dział Administracyjny uczestniczył również w zakupach w ramach programu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”:
- 1) Przeprowadzenie zapytania ofertowego na *Dostawę komputerów wraz z oprogramowaniem oraz urządzeń peryferyjnych: kamer, słuchawek, drukarek i projektorów w ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”*. Zawarto dwie umowy na dostawę łącznie 161 sztuk komputerów na łączną kwotę: 424 774,35 złotych brutto.
 - 2) Przeprowadzenie procedury sondażowej na zakup płynów do dezynfekcji, rękawiczek oraz maseczek jednorazowych na łączną kwotę 46 942,44 złotych brutto.
6. Dział Administracyjny przeprowadził również zapytanie ofertowe na zakup laptopów wraz z akcesoriami i systemem operacyjnym oraz pakietów oprogramowania biurowego niezbędnego do pracy zdalnej w związku z epidemią COVID-19, przedmiot zamówienia został podzielony na 3 zadania:
- 1) Zadanie 1: Dostawa laptopów wraz z akcesoriami i systemem operacyjnym – 20 sztuk. Została zawarta umowa na kwotę 111 300,00 złotych brutto.
 - 2) Zadanie 2: Dostawa pakietów oprogramowania biurowego – 20 sztuk. Została zawarta umowa na kwotę 35 153,40 złotych brutto.
 - 3) Zadanie 3: Dostawa pakietów oprogramowania biurowego – 10 sztuk. Została zawarta umowa na kwotę 17 1576,70 złotych brutto.
7. Dział Administracyjny na podstawie art. 25 ust. 1, 4 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz art. 11 ust. 1 pkt. 2 i ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ogłosił otwarte konkursy ofert dla zadań realizowanych w roku 2021:

Lp.	NAZWA ZADANIA	OKRES OBOWIĄZYWANIA UMOWY	WARTOŚĆ UMÓW DOTACJI
1.	Zapewnienie schronienia wraz z wyżywieniem w schronisku (w tym w jednej z części: w schronisku z usługami opiekuńczymi) dla osób bezdomnych z terenu Miasta Rybnika (5 zadań)	1.01.2021 r.- 31.12.2021 r.	1 755 650,00 zł
2.	Zapewnienie pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży z terenu Miasta Rybnika	01.01.2021 r. – 31.03.2021 r.	14 400,00 zł

8. Ośrodek wykonywał także obowiązki wynikające z art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w postaci kontroli i oceny realizacji zadania oraz - w związku z art. 18 ww. ustawy - weryfikacji sprawozdania i rozliczenia dotacji przekazanej przez Miasto Rybnik na finansowanie realizacji zadań publicznych:

- 1) o nazwie „Prowadzenie Dziennego Domu „Senior +” w Rybniku, przy ul. Stanisława Konarskiego 49” (za rok 2019) – we współpracy z Działem Projektów i Programów,
- 2) obejmujących zapewnienie schronienia wraz z wyżywieniem w schronisku (w tym: z usługami opiekuńczymi) dla osób bezdomnych z terenu Miasta Rybnika (za rok 2019 i 2020).

9. Dział Administracyjny na bieżąco prowadził działania związane z administrowaniem wszystkimi lokalami użytkowymi przez Ośrodek.

10. Dział Administracyjny nadzorował również wykonywanie prac społecznie użytecznych na terenie Ośrodka. Prace te były wykonywane w okresie od lutego 2020 roku do grudnia 2020 roku przez osoby skierowane przez Powiatowy Urząd Pracy. Pracę tę w Ośrodku Pomocy Społecznej świadczyły łącznie 3 osoby. Osoby skierowane przez Powiatowy Urząd Pracy dbały o czystość w Ośrodku.

11. Dział Administracyjny prowadził również działania zmierzające do uruchomienia Ogrzewalni dla Osób Bezdomnych w nowej lokalizacji.

12. Dział Administracyjny prowadził sprawozdawczość w tym przygotował roczne sprawozdanie z udzielonych zamówień publicznych kierowane do Urzędu Zamówień Publicznych.

VI. Informacja o stanie zatrudnienia i wykorzystania etatów na dzień 31.12.2020 rok

Wyszczególnienie	Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku Dział - 852 i 855		
	Rozdział – 85219,85295,85205,85203 Pomoc społeczna	Rozdział – 85504 Zespół Asysty Rodzinnej	Rozdział – 85501 i 85502 Dział Świadczeń Rodzinnych
Planowany stan etatów na 31.12.2020	135,50	10,00	32,50
Stan zatrudnienia w etatach na dzień 31.12.2020	127,75	12,00	30,375
Zatrudnienie w ramach umów na czas zastępstwa w związku z długotrwałą usprawiedliwioną nieobecnością w pracy	<u>Dział Usług</u> 1,00 etat (1 osoba)- zastępstwo na stanowisku urzędniczym <u>Ogrzewalnia</u> 1,00 etat (1 osoba)- zastępstwo na stanowisku opiekuna RAZEM: 2,00 etaty (2 osoby)	<u>Zespół Asysty Rodzinnej</u> 2,00 etaty zastępstwo na stanowisku: - asystent rodziny RAZEM: 2,00 etaty (2 osoby)	<u>Dział Świadczeń Rodzinnych</u> 2,00 etaty (2 osoby) zastępstwo na stanowisku: - urzędniczym: 2,00 RAZEM: 2,00 etaty (2osoby)

Stan etatowy wynikający z rozwiązanych umów o pracę	wakat: 7,75 - na stanowisku urzędniczym: 6,25 - na stanowisku opiekuna: 0,50 - na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej: 1,00	wakat: 0,00 wszystkie etaty zagospodarowane	wakat: 4,00 - na stanowisku urzędniczym
Zapotrzebowanie zwiększenia limitu etatów na rok 2021	5,00 etatów na stanowisku: - kierownik Domu Samotnej Matki: 1 osoba - pracownik merytoryczny – 4 osoby Razem: 5,00 etatów	-----	-----

Stan zatrudnienia i wykorzystania etatów w projektach dotowanych ze środków U.E. i MPPiS

Wyszczególnienie	Projekt „ALTERNATYWA” Dział - 852 Rozdział - 85295	Asystent rodziny – MPPiS - 2018 Dział – 852 Rozdział - 85504
Planowany stan etatów na 31.12.2020	6,00	2,00
Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2020	5,00	2,00
Zatrudnienie w ramach umów na czas zastępstwa	brak zastępstw	brak zastępstw
Stan etatowy wynikający z rozwiązanych umów o pracę	wakat: 1,00 etat	wakat: 0,00 etat

Zestawienie zatrudnienia na stanowiskach pracy (stan na 31.12.2020 rok)

Lp.	Stanowiska	Liczba pracowników na danym stanowisku					
		OPS		DŚR		Łącznie OPS i DŚR	
		Osoby	Etaty	Osoby	Etaty	Osoby	Etaty
1.	Dyrektor Ośrodka i jego zastępca	2	2,00	-	-	2	2,00
2.	Radca prawny	1	1,00	-	-	1	1,00
3.	Kierownicy i Zastępcy Kierowników Działów i Sekcji	13	13,00	3	3,00	16	16,00
4.	Pracownicy socjalni	66	66,00	-	-	66	66,00
	w tym: pracownicy w terenie	57	57,00	-	-	57	57,00
5.	Aspirant pracy socjalnej	1	1,00	-	-	1	1,00
6.	Opiekun	6	5,00	-	-	6	5,00
7.	Specjalista ds. pedagogicznych	1	0,50	-	-	1	0,50
8.	Asystenci rodziny	13	13,00	-	-	13	13,00
9.	Pracownicy administracyjni	41	40,25	26	25,875	67	66,125
10.	Pomoc administracyjna	2	2,00	-	-	2	2,00
11.	Pozostali pracownicy (konserwator, kierowca i rob. Gospodarczy)	3	3,00	2	1,50	5	4,50
	Razem:	149	146,75	31	30,375	180	177,125

Zestawienie dotyczące studiów wyższych pracowników Ośrodka dofinansowywanych przez pracodawcę (stan na 31.12.2020 rok)

Lp.	Kierunek studiów		Liczba pracowników	Zajmowane stanowisko	Kwota dofinansowania za 1 semestr
	magisterskie o specjalności:	licencjackie			
1.	Bezpieczeństwo wewnętrzne – bezpieczeństwo w administracji publicznej.	-----	1	referent	2.943,75 zł

Zestawienie

dot. wykształcenia pracowników OPS Rybnik na dzień 31.12.2020 rok

Lp.	Stanowiska	Liczba pracowników na danym stanowisku	Wykształcenie			
			magisterskie lub wyższe niż mgr	wyższe zawodowe	średnie	zasadnicze zawodowe i niższe
1.	Dyrektor Ośrodka i jego zastępca	2	2	-	-	-
2.	Kierownicy i Zastępcy Kierowników Działów, Sekcji Punktów, Zespołów	16	15	1	-	-
3.	Pracownicy socjalni	66	54	5	7	-
4.	Pozostali pracownicy	96	57	17	15	3
Razem		180	128	23	26	3

Ruch w zatrudnieniu w 2020 roku

1. Prezydent Miasta Rybnika wyraził zgodę na zwiększenie limitu etatów i wynagrodzeń w Ośrodku **na 2020 rok o 4,00 etaty, w rozdziale 85295** – od 01.01.2020 roku przyznano 4,00 etaty na stanowisko opiekuna w Ogrzewalni.

Plan etatów:		
Rozdział – 85219,85295,85205 pomoc społeczna	Rozdział – 85504 wspieranie rodziny	Rozdział – 85501 i 85502 DŚR
na 31.12.2019 rok: 131,50	na 31.12.2019 rok: 10,00	na 31.12.2019 rok: 32,50
na 31.12.2020 rok: 135,50	na 31.12.2020 rok: 10,00	na 31.12.2020 rok: 32,50

2. Prezydent Miasta Rybnika przyznał również na rok 2020 – analogicznie jak w latach poprzednich – 2,00 etaty na realizację zadań „**Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2020**” – w miesiącach: I - XII zadania programu realizowały 2 osoby na stanowisku asystenta rodziny.

Szkożenia pracowników Ośrodka w 2020 roku

Lp.	Dział Ośrodka	Liczba przeszkolonych pracowników	Poniesione koszty	Liczba pracowników biorących udział w bezpłatnych szkoleniach, seminariach, konferencjach
1.	Dyrekcja	1	0,00 zł	1
2.	Pion Głównego Księgowego	5	3 158,00 zł	1
3.	Administracyjny	12	7 828,00 zł	7
4.	Organizacyjny	5	678,00 zł	5
5.	Pomocy Środowiskowej	7	0,00 zł	7
6.	Usług	5	825,00 zł	3
7.	Dofinansowań ze środków PFRON	3	0,00 zł	3
8.	Pieczy Zastępczej	2	500,00 zł	0

9.	Świadczeń Rodzinnych	5	2 065,00 zł	0
10.	Zespół ds. Przemocy	3	0,00 zł	3
11.	Programów i Projektów	0	0,00 zł	0
12.	Zespół Asysty Rodzinnej	3	0,00 zł	3
13.	Radca Prawny	0	0,00 zł	0
RAZEM		51	15 054,00 zł	33

Poniższa tabela przedstawia szkolenia dofinansowane w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego realizowane przez Urząd Pracy w Rybniku.

Lp.	Rodzaj /temat	Liczba osób	Dział	Termin i miejsce	Wartość szkolenia	Kwota dofinansowania	Kwota poniesiona przez OPS
1.	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych 2020. Działalność socjalna w warunkach kryzysowych	2	Zespół ds. wynagrodzeń Administracyjny	08.09.2020 on-line	520,00 zł	416,00 zł	104,00 zł
2.	Praktyczne aspekty prawa pracy dla pracodawcy samorządowego. Prawo pracy w pytaniach i odpowiedziach	2	Administracyjny	19.06.2020 on-line	570,00 zł	456,00 zł	114,00 zł
3.	Naliczanie wynagrodzeń oraz ZUS w 2020 roku	2	Zespół ds. wynagrodzeń	21.09.2020 on-line	570,00 zł	456,00 zł	114,00 zł
4.	Sprawozdawczość jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych wg obowiązujących przepisów za III kwartał 2020	2	Księgowy	24.09.2020 on-line	520,00 zł	416,00 zł	104,00 zł
5.	Microsoft Windows Server - kurs podstawowy	2	Administracyjny	12-15.10.2020 on-line	3500,00 zł	2800,00 zł	700,00 zł
6.	Zasiłki z ubezpieczenia społecznego. Zasiłki chorobowe i macierzyńskie z uwzględnieniem ostatnich zmian	2	Zespół ds. wynagrodzeń	16.10.2020 on-line	520,00 zł	416,00 zł	114,00 zł
7.	Zamknięcie Ksiąg Rachunkowych w Ośrodku Pomocy Społecznej w roku 2020	2	Główny księgowy Księgowy	02.12.2020 on-line 03.12.2020 on-line	898,00 zł	718,40 zł	179,60 zł

Szkolenia obowiązkowe wynikające z ustawowych obowiązków pracodawcy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej ujęto w tabeli po poniżej. Całościowy koszt szkoleń wynosił **140,00 zł**.

Lp.	Rodzaj szkolenia	Data szkolenia	Ilość pracowników przeszkolonych pracowników	Koszty szkoleń
1.	Szkolenie okresowe dla pracowników na stanowiskach pracowniczych urzędniczych	24.03.2020	1	70,00 zł
2.	Szkolenie okresowe dla pracodawców i innych osób kierujących pracownikami.	15.01.2020	1	70,00 zł
RAZEM				140,00 zł

VII. Egzekucje administracyjne należności Miasta Rybnika za rok 2020

Łącznie wystawionych było 47 tytułów wykonawczych na ogólną kwotę: **45 674,52 zł**. Podział wg ilości oraz wysokości kwot wystawionych tytułów wykonawczych w poszczególnych działach ukazuje poniższa tabela:

Lp.	Jednostka/ Dział wystawiający tytuł wykonawczy	Ilość tytułów wykonawczych	Kwota w zł
1.	Dział Świadczeń Rodzinnych		
	Świadczenia rodzinne	21	12 430,89
	Fundusz Alimentacyjny	2	6 850,00
	Świadczenia wychowawcze	20	24 591,45
2.	Dział Usług		
	Dodatki mieszkaniowe	0	0,00
	Świadczenia z pomocy społecznej	4	1 802,18
	RAZEM	47	45 674,52

W 2020 roku nie wystawiono żadnych upomnień.

VIII. Projekty realizowane w 2020 roku

1. Realizacja projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych:

1.1. Projekt „Alternatywa II”

Projekt w ramach RPO WSL 2014-2020 współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt ma na celu integrację społeczną, stworzenie warunków do podejmowania aktywności zawodowej i przełamywanie indywidualnych barier utrudniających wejście na rynek pracy osób wymagających pełnego włączenia społecznego - 92 kobiet i 48 mężczyzn z terenu Miasta Rybnika w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 marca 2021 roku.

Uczestnicy projektu „Alternatywa II”

UCZESTNICY PROJEKTU "ALTERNATYWA II" W ROKU 2020												
podział uczestników	uczestnicy projektu (od początku realizacji)			uczestnicy, którzy rozpoczęli udział w projekcie w roku 2020			uczestnicy, którzy zakończyli udział w projekcie w roku 2020			uczestnicy, którzy przerwali udział w projekcie w roku 2020		
	kobiety	mężczyźni	Ogółem	kobiety	mężczyźni	Ogółem	kobiety	mężczyźni	Ogółem	kobiety	mężczyźni	Ogółem
	111	32	143	22	14	36	14	5	19	25	4	29

Uczestnicy projektu "Alternatywa II" w roku 2020 z podziałem na zadania/ programy

UCZESTNICY PROJEKTU "ALTERNATYWA II" W ROKU 2020 Z PODZIAŁEM NA ZADANIA/ PROGRAMY					
ZADANIE/ PROGRAM	LICZBA OSÓB			KOSZT ZADANIA	KOSZT NA UCZESTNIKA
	kobiety	mężczyźni	ogółem		
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI	21	0	21	282 142,12 zł	13 435,33 zł
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	15	11	26	48 677,37 zł	1 872,21 zł

JESTEŚMY RAZEM	8	5	13	53 570,74 zł	4 120,82 zł
INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIANIA	3	2	5	2 589,25 zł	517,85 zł
REINTEGRACJA ZAWODOWA	32	14	46	95 017,17 zł	2 065,60 zł

Środki wydatkowane w ramach projektu „Alternatywa II”

ŚRODKI WYDATKOWANE W RAMACH PROJEKTU "ALTERNATYWA II" w roku 2020					
Partner Stowarzyszenie "Razem"	Partner Stowarzyszenie "CRIS"	Partner Stowarzyszenie "17-stka"	OPS Rybnik		
			EFS	wkład własny	
47 200,00 zł	109 269,75 zł	137 557,67 zł	288 494,67 zł	177 251,34 zł	
			465 746,01 zł		

1.2. Projekt „reWITA”

Projekt w ramach RPO WSL 2014-2020 współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt ma na celu wzmocnienie potencjału 5 lokalnych społeczności miasta Rybnika poprzez aktywizację społeczną i zawodową ich mieszkańców, zwłaszcza zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Uczestnicy projektu „reWITA” w roku 2020

UCZESTNICY PROJEKTU "reWITA " W ROKU 2020												
podział uczestników	uczestnicy projektu (od początku realizacji)			uczestnicy, którzy rozpoczęli udział w projekcie w roku 2020			uczestnicy, którzy zakończyli udział w projekcie w roku 2020			uczestnicy, którzy przegrali udział w projekcie w roku 2020		
	kobiety	mężczyźni	Ogółem	kobiety	mężczyźni	Ogółem	kobiety	mężczyźni	Ogółem	kobiety	mężczyźni	Ogółem
	86	23	109	3	2	5	22	7	29	9	5	14

Podział wsparcia uczestników projektu „reWITA” na dzielnice

PODZIAŁ WSPARCIA UCZESTNIKÓW PROJEKTU "reWITA" NA DZIELNICE			
DZIELNICA	kobiety	mężczyźni	ogółem
DZIELNICA BOGUSZOWICE OSIEDLE	24	2	26
DZIELNICA NIEDOBCZYCE	19	0	19
DZIELNICA PARUSZOWIEC - PIASKI	17	6	23
DZIELNICA CHWAŁOWICE	12	1	13
DZIELNICA NIEWIADOM	12	13	25

Środki wydatkowane w ramach projektu „reWITA” w roku 2020

ŚRODKI WYDATKOWANE W RAMACH PROJEKTU "reWITA" w roku 2020											
OPS RYBNIK			URZĄD MIASTA RYBNIKA			PARTNER STOWARZYSZENIE "CRIS"			PARTNER STOWARZYSZENIE "17-tka "		
EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)
134 285,95	15 798,35	15 960,00	34 118,75	4 013,97	0,00	268 421,06	31 578,94	11 425,00	255 335,82	30 039,50	22 125,00
166 044,30 zł			38 132,72 zł			311 425,00 zł			307 500,32 zł		

1.3. Projekt „System wsparcia rybnickich seniorów” w ramach RPO WSL 2014-2020

Projekt „System wsparcia rybnickich seniorów” współfinansowany w ramach Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne, Działania 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne dla poddziałania: 9.2.5. Rozwój usług społecznych w ramach RPO WSL 2014-2020. Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany w partnerstwie w imieniu Miasta Rybnik przez Ośrodek Pomocy Społecznej, którego wnioskodawcą oraz Liderem jest Fundacja „Byle do Wiosny”. Okres realizacji projektu: 2 lipca 2018 r. – 31 grudnia 2020 r. (przedłużono do 31 marca 2021 r.)

1. Uruchomienie nowego Klubu Seniora przy ulicy Floriańskiej 24 oraz zapewnienie jego funkcjonowania w czasie trwania projektu.
2. Ilość osób objętych wsparciem w formie Klubu Seniora do 31.12.2020 r.: 45 osób w tym 42 kobiety i 3 mężczyzn.
3. Realizacja usług opiekuńczych lub specjalistycznych w miejscu zamieszkania dla osób niesamodzielnych ze względu na wiek, chorobę i niepełnosprawność – ilość osób objętych wsparciem do 31.12.2020 r.: 37 osób.
4. Realizacja usług sąsiedzkich w miejscu zamieszkania dla osób niesamodzielnych ze względu na wiek, chorobę i niepełnosprawność – ilość osób objętych wsparciem do 31.12.2020 r.: 11 osób.
5. Dowóz posiłków dla osób nie mogących ze względu na stan zdrowia zaspokoić samodzielnie tej potrzeby – ilość osób objętych wsparciem do 31.12.2020 r.: 25 osób.

Środki wydatkowane w ramach projektu „System wsparcia rybnickich seniorów”

Realizowane zadania	ZADANIE 1. URUCHOMIENIE I DZIAŁALNOŚĆ KLUBU SENIORA			ZADANIE 2. WSPARCIE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA – USŁUGI SĄSIEDZKIE I OPIEKUŃCZE ORAZ POSIŁKI			ZADANIE 3. ORGANIZACJA ZESPOŁÓW INTERDYSCY- PLINARNYCH			KOSZTY POŚREDNIE		
	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)
Realizator	OPS			OPS			OPS			OPS		
Wydatkowa na kwota	463 142,74			25 836,73			-			84 631,44		
Podział środków	402 363,75	37 869,59	22 909,40	23 614,20	2 222,53	-	-	-	-	61 996,54	5 834,90	16 800,00
RAZEM	573 610,91 zł (EFS: 487 974,49 zł, BP: 45 927,02 zł, wkład własny: 39 709,40 zł)											
Realizator	Lider projektu Fundacja „Byle do Wiosny”			Lider projektu Fundacja „Byle do Wiosny”			Lider projektu Fundacja „Byle do Wiosny”			Lider projektu Fundacja „Byle do Wiosny”		
Wydatkowa na kwota	103 346,30			106 460,00			48 938,74			6 000,00		
Podział środków	94 456,30	8 890,00	-	97 302,16	9 157,84	-	44 728,96	4 209,78	-	5 483,86	516,14	-
RAZEM	264 745,04 zł (EFS: 241 971,28 zł, BP: 22 773,76 zł)											

1.4. Projekt „Rybnickie mieszkania ze wsparciem”

Projekt „Rybnickie mieszkania ze wsparciem” współfinansowany jest w ramach Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne Działania 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne Poddziałanie: 9.2.5. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - RIT.

Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Wnioskodawcą oraz liderem projektu w imieniu Miasta Rybnik jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Rybniku.

Okres realizacji: od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2021 r.

Całkowita kwota projektu wynosi: 590 787,50 zł.

Kwota dofinansowania projektu wynosi: 549 432,37 zł.

Głównym zamierzeniem jest skierowanie osób do nowoutworzonych mieszkań w ramach których prowadzona będzie praca z uczestnikami projektu.

Rodzaje mieszkań:

- dwa mieszkania chronione treningowe dla osób niepełnosprawnych intelektualnie dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- jedno mieszkanie chronione treningowe dla bezdomnych mężczyzn,
- jedno mieszkanie wspomagane treningowe dla kobiet wraz z dziećmi.

Projekt ma na celu wsparcie procesu integracji społecznej, stworzenie warunków do podejmowania aktywności zawodowej i przełamania indywidualnych barier utrudniających funkcjonowanie społeczne osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w mieszkaniach chronionych i wspomaganych w latach 2020 - 2021. W tym okresie docelowo działania skierowane będą do 59 osób, w tym 31 kobiet i 28 mężczyzn z terenu Miasta Rybnika.

Liczba osób objętych wsparciem do 31 grudnia 2020 r. – 44 osoby w tym 27 kobiety i 17 mężczyzn.

Uczestnicy projektu, środki wydatkowane w ramach projektu „Rybnickie mieszkania ze wsparciem”

Realizowane zadania	ZADANIE 1. MIESZKANIA CHRONIONE TRENINGOWE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE			ZADANIE 2. MIESZKANIE CHRONIONE TRENINGOWE DLA BEZDOMNYCH MĘŻCZYŹN			ZADANIE 3. ORGANIZACJA ZESPOŁÓW INTERDYSCYPLINARNYCH		
	kobiety	mężczyźni	Ogółem	kobiety	mężczyźni	Ogółem	kobiety	mężczyźni	Ogółem
podział uczestników	24	11	35	0	5	5	3	1	4

Środki wydatkowane w ramach projektu „Rybnickie mieszkania ze wsparciem”

Realizowane zadania	ZADANIE 1. MIESZKANIA CHRONIONE TRENINGOWE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE			ZADANIE 2. MIESZKANIE CHRONIONE TRENINGOWE DLA BEZDOMNYCH MĘŻCZYŹN			ZADANIE 3. ORGANIZACJA ZESPOŁÓW INTERDYSCYPLINARNYCH			KOSZTY POŚREDNIE		
Realizator	OPS			OPS			OPS			OPS		
Wydatkowana kwota	4 335,76 zł			20 252,85 zł			25 209,34 zł			18 386,60 zł		
Podział środków	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)
		3 962,76	373,00	-	14 118,90	1 328,93	4 805,02	22 206,01	2 089,91	913,42	16 805,01	1 581,59
RAZEM	68 184,55 zł											

Realizowane zadania	ZADANIE 1. MIESZKANIA CHRONIONE TRENINGOWE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE			ZADANIE 2. MIESZKANIE CHRONIONE TRENINGOWE DLA BEZDOMNYCH MĘŻCZYŹN			ZADANIE 3. ORGANIZACJA ZESPOŁÓW INTERDYSCYPLINARNYCH			KOSZTY POŚREDNIE		
Realizator	Stowarzyszenie PSONI			Stowarzyszenie PSONI			Stowarzyszenie PSONI			Stowarzyszenie PSONI		
Wydatkowana kwota	76 320,65 zł			-			-			11 030,47 zł		
Podział środków	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)	EFS (w zł)	BP (w zł)	wkład własny (w zł)
		66 699,08	6 277,55	3 344,02	-	-	-	-	-	-	10 081,60	948,87
RAZEM	87 351,12 zł											

1.5. Projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”

W 2020 roku Ośrodek realizował projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 - Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, PI 9iv: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym. Jak wyżej podano projekt ten był realizowany przez trzy działy Ośrodka: Dział Pieczy Zastępczej, Dział Projektów i Programów oraz Dział Administracyjny. Projekt ten został szczegółowo opisany w części dotyczącej pieczy zastępczej.

1.6. „W ochronie życia i zdrowia - teleopieka i telemedycyna dla mieszkańców Subregionu Zachodniego”

Projekt realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego Poddziałanie 9.2.6 - Rozwój usług zdrowotnych. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Realizatorami projektów są:

- Stowarzyszenie „EBI Association” - lider w teleopiece w Polsce

- OPIEKANOVA Sp. z o.o. i NZOZ OPIEKANOVA - lider opieki kardiologicznej
- TELEMEDYCYNA Polska S.A
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku.

Okres realizacji projektu: 1 września 2020 r. - 31 grudnia 2022 r.

Całkowity koszt projektu - 4 524 152,14 zł

Kwota dotacji - 4 207 461,49 zł,

w tym dotacji z Unii Europejskiej - 3 845 529,31 zł.

Celem projektu jest stworzenie od 1.09.2020 r. do 31.12.2022 r. zdalnego połączenia służącego do wsparcia zdrowia dla 300 uczestników projektu 65+ nie w pełni samodzielnych z Subregionu Zachodniego (225 K, 75 M) z Rybnika dla 100 osób, w szczególności dla osób wchodzących w stan niesamodzielności, chorób układu krążenia, cukrzycy, demencji i depresji. Cel będzie osiągnięty poprzez wsparcie usług TOM zaplanowanymi dla danego uczestnika projektu (minimum 1 typ wsparcia) oraz szkoleniami.

W ramach projektu udzielone jest wsparcie w postaci całodobowej opieki w postaci przycisku S.O.S., który otrzyma każdy uczestnik i uczestniczka. Dodatkowo wprowadzone zostały komponenty:

- badania przesiewowe w kierunku chorób neurodegeneracyjnych dla osób bez objawów takich chorób, by szybciej wyłapać ryzyko choroby Alzheimera czy Parkinsona,
- zdalne poradnictwo psychologiczne,
- nowy partner medyczny projektu - TELEMEDYCYNA POLSKA będzie realizować wsparcie z zakresu kardiologii i diabetologii. Stąd 125 osób otrzyma na czas projektu do domów urządzenie do zdalnego EKG, a 20 osób będzie mogło badać poziom cukru pod opieką edukatorów diabetologicznych. To wsparcie w pierwszej kolejności pójdzie do osób świeżo zdiagnozowanych w zakresie chorób krążenia, serca, czy cukrzycy, w tym osób do roku od wystąpienia poważnego incydentu kardiologicznego (badania wykazują, że najgroźniejszy dla życia „sercowców” jest pierwszy rok po zawale).

1.7. „Halo Aktywni 60+”- innowacyjne formy włączenia społecznego osób starszych z wykorzystaniem doświadczeń programu „Let us be active”

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 4.3. Współpraca Ponadnarodowa współfinansowany z Funduszy Europejskich.

Liderem Projektu jest Centrum Doradztwa Strategicznego, Partnerem - Urząd Miasta Ryga oraz Miasto Rybnik (Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku). Produktem ostatecznym było powstanie senioralnego **call center** czyli punktu informacyjnego prowadzonego przez seniorów - wolontariuszy dla seniorów.

Rybnicki Telefon Seniora działa od 7 września 2020 r.

Telefon Seniora w Rybniku ma służyć wszystkim seniorom, którzy potrzebują porozmawiać, podzielić się swoimi troskami. Telefon ma przeciwdziałać osamotnieniu, ułatwić osobom starszym udział w życiu społecznym, realizowanie aktywności rekreacyjnych bądź kulturalnych.

Rybnicki Telefon Seniora będzie działał co najmniej do 2023 r. (projekt koordynuje Centrum Doradztwa Strategicznego z Krakowa, a od 1 czerwca 2021 r. – Miasto Rybnik i Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku).

1.8. Projekt „Kooperacje 3 D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin”

Projekt z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 -2020 - Projekt Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego - Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku jest uczestnikiem projektu. W związku z udziałem Miasta Rybnik w realizacji projektu „Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin”, Ośrodek Pomocy Społecznej stał się liderem instytucjonalnym, który dzięki zawiązaniu partnerstw będzie mógł skoordynować działania lokalnych instytucji na rzecz efektywnego wsparcia wspólnego klienta – osoby lub rodziny dotkniętej problemami społecznymi. Projekt **Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin**, realizowany jest w ramach osi priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działania 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem projektu jest zwiększenie kooperacji oraz poprawa współpracy pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej a podmiotami innych polityk sektorowych, m.in. pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa i policji. Model kooperacji będzie uwzględniał całościowe, międzysektorowe wsparcie na poziomie gminy i powiatu, mające na celu włączenie społeczne osób i rodzin wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Partnerzy projektu:

- Miasto Rybnik,
- Stowarzyszenie Oligos,
- Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS,
- Miejski Dom Pomocy Społecznej w Rybniku,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii,
- Fundacja „Byle do Wiosny”,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku,
- SPZOZ Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku,
- MOSiR Rybnik,
- Fundacja „Superfundacja”,
- Stowarzyszenie 17-tka,
- Polski Czerwony Krzyż - Oddział Rejonowy w Rybniku,
- Policja Rybnik,

oraz inne zaangażowane instytucjom, które zadeklarowały współpracę w ramach projektu Kooperacje 3D.

Wzajemna współpraca z instytucjami dotyczyła wszystkich etapów pracy z rodziną zagrożoną wykluczeniem społecznym (Seniorami), począwszy od wieloaspektowej diagnozy potrzeb poprzez udzielenie najlepszej, multidyscyplinarnej pomocy opartej o posiadane zasoby.

1.9. Projekt „Model tworzenia lokalnych programów opieki wytchnieniowej”

Projekt „**Model tworzenia lokalnych programów opieki wytchnieniowej**” realizowany jest przez Fundację „Imago” we współpracy z SHARED CARE SCOTLAND w ramach Osi priorytetowej: IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działania 4.3 Współpraca ponadnarodowa, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Ośrodek, w imieniu Miasta Rybnika, realizuje działania w ramach przedmiotowego

projektu. Celem projektu jest opracowanie nowego rozwiązania - modelu tworzenia lokalnych programów opieki wytnieniowej, dzięki adaptacji i wdrożeniu zagranicznego rozwiązania (Szkocja), a także wzajemnemu uczeniu się i wymianie wiedzy między partnerem krajowym i zagranicznym, w okresie grudzień 2018 - czerwiec 2021. W ramach projektu przeprowadzane są warsztaty partycypacyjne, dochodzi do wymiany wiedzy i dobrych praktyk między podmiotami krajowymi, zaplanowane były wizyty studyjne, umożliwiające poznanie nowych rozwiązań w zakresie opieki wytnieniowej. Stworzony zostanie raport oparty o badania potrzeb osób niepełnosprawnych, który ma stać się podstawą do opracowania nowych rozwiązań w zakresie opieki wytnieniowej w postaci Lokalnego Programu Opieki Wytchnieniowej dla Miasta Rybnika. Ww. program na powstać w pierwszym półroczu 2021 r.

2. Projekty dofinansowane z innych źródeł

2.1. Dzienny Dom Senior +, przy ul. Konarskiego 49 w Rybniku

Dzienny Dom Senior + realizowany jest w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020. Prowadzenie Domu przekazano Fundacji „Byle do Wiosny”, którą wyłoniono w drodze ogłoszonego konkursu na realizację zadania publicznego (zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.) Umowa trzyletnia na lata 2018-2020.

Środki wydatkowane w ramach programu

Liczba dofinansowanych miejsc w roku 2020	Liczba osób w programie w 2020 r.			Budżet 2020 r.				
				Dotacja - Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach	Wkład własny Miasta Rybnika	Całość zadania	Zwrot opłat od adresatów zadania	Średni koszt przypadający na jednego uczestnika
26	kobiety	mężczyźni	ogółem	zgodnie z umową 108 000,00 zł (faktycznie poniesione wydatki: 95 723, 23 zł)	zgodnie z umową 216 096,00 zł. (faktycznie poniesione wydatki: 144 149,83 zł)	zgodnie z umową 324 096,00 zł. (faktycznie poniesione wydatki: 239 873,06 zł)	26 908,91 zł	zgodnie z umową 12 465,23 zł. (faktycznie poniesione wydatki 9 255,89 zł)
	17	9	26					

2.2. Klub „Senior+” przy ul. Orzeszkowej 17 w Rybniku

Klub „Senior+” przy ul. Orzeszkowej 17 w Rybniku – projekt realizowany w ramach Wieloletniego Programu „Senior+” na lata 2015-2020. Prowadzenie Klubu przekazano „Superfundacji” w wyniku ogłoszonego konkursu na realizację zadania publicznego zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Umowa została podpisana na okres od 01.01.2020 do 31.12.2020 r.

Środki wydatkowane w ramach programu

Liczba dofinansowanych miejsc w roku 2020	Liczba osób w programie w 2020 r.			Budżet 2020 r.			Średni koszt przypadający na jednego uczestnika
				Dotacja - Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach	Wkład własny Miasta Rybnika	Całość zadania	
20	kobiety	mężczyźni	ogółem	zgodnie z umową 48 000,00 zł. (faktycznie poniesione wydatki 40 664,34 zł)	zgodnie z umową 72 000,00 zł (faktycznie poniesione wydatki 62 501,96 zł.	zgodnie z umową 120 000,00 zł (faktycznie poniesione wydatki 103 166,30 zł)	zgodnie z umową 736,20 zł (faktycznie poniesione wydatki 632,92 zł)
	136	27	163				

2.3. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” adresowany był do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Celem było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Takie osoby będą miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności czy podejmowaniu aktywności społecznej. Program ma na celu również przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych.

Czas realizacji: od 1 marca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

Realizatorem na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej było: Stowarzyszenie "Oligos" z siedzibą w Rybniku, 44-200, przy ul. Karłowicza 48.

Kwota powierzonej dotacji w roku 2020: 302 304,00 zł.

Z powierzonej dotacji wykorzystano w roku 2020: 167 520,19 zł.

Zrealizowano: 5513 godzin usług asystenckich dla 70 dorosłych osób niepełnosprawnych, w tym 47 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i 23 osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

2.4. Pakiet opieki wytchnieniowej

„Pakiet Opieki Wytchnieniowej” działania realizowane w ramach zmiany uchwały Nr 187/XIV/2019 Rady Miasta Rybnika z dnia 26 września 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu Osłonowego w zakresie wsparcia dla opiekunów osób zależnych w Mieście Rybnik na lata 2019-2021 pt. "Pakiet opieki wytchnieniowej". Działania są realizowane w Zespole Grupowej Metody Pracy Socjalnej.

a) Przeprowadzono zajęcia dla dwóch grup opiekunów:

- w pierwszym półroczu przeprowadzono zajęcia dla grupy 10 opiekunów, którzy uczestniczyli w 9 spotkaniach grupowych oraz spotkaniu dodatkowym z masażu dźwiękiem mis i gongów tybetańskich. Ze względu na epidemię nie odbyło się spotkanie z lekarzem psychiatrą oraz kursy: pierwszej pomocy przedmedycznej i opieki nad chorym w domu,
- w drugim półroczu przeprowadzono zajęcia dla 7 opiekunów (pozostałe 3 osoby, pomimo chęci udziału, nie rozpoczęły uczestnictwa ze względu na sytuację epidemiczną), które realizowane były w dwóch podgrupach i obejmowały 4 spotkania. Ze względu na obostrzenia epidemiczne pozostałe zajęcia (spotkania z psychologiem, prawnikiem, dietetykiem, rehabilitantem, lekarzem psychiatrą oraz dwa kursy: z pierwszej pomocy przedmedycznej i opieki nad chorym w domu, a także pakiet badań diagnostycznych i pakiet rehabilitacyjny dla opiekunów) przeniesiono do realizacji na rok 2021.

b) Z programu Opieki Wytchnieniowej – edycja 2020 współfinansowanego z Funduszu Solidarnościowego skorzystało łącznie 19 opiekunów sprawujących opiekę nad 21 osobami zależnymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności, którym udzielono łącznie 400 godzin specjalistycznego poradnictwa. Wszystkie osoby zainteresowane i spełniające kryteria miały możliwość skorzystania z dodatkowego wsparcia udzielonego w miejscu zamieszkania osoby zależnej w formie poradnictwa specjalistycznego w zakresie nauki rehabilitacji i dietetyki.

Uczestnicy projektu finansowani ze środków własnych

UCZESTNICZY PROJEKTU				BUDŻET PROJEKTU	WYDATKOWANE ŚRODKI
kobiety	mężczyźni	ogółem	Koszt na jednego uczestnika	24 000,00 zł	21 563,31 zł
16	1	17	1 268,43 zł		

Uczestnicy projektu finansowani ze środków zewnętrznych

UCZESTNICZY PROJEKTU				BUDŻET PROJEKTU	WYDATKOWANE ŚRODKI
kobiety	mężczyźni	ogółem	Koszt na jednego uczestnika	32 000,00 zł	32 000,00 zł
18	1	19	1 684,21 zł		

2.5. Program „Wspieraj seniora”

Program „Wspieraj seniora” w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów realizowany był w okresie od 20 października do 31 grudnia 2020 r.

Program zakładał pomoc w dostarczeniu niezbędnych produktów do domu seniora, by ograniczyć konieczność wychodzenia osób starszych na zewnątrz podczas pandemii, ze względu na ich bezpieczeństwo.

Pomocy udzielał Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku przy wsparciu Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS, który podjął się realizacji zadania „Organizacja wolontariatu w ramach *Wspieraj Seniora*”.

Z programu mogły skorzystać osoby starsze po 70 roku życia. W szczególnych przypadkach pomoc mogła być udzielona osobie przed 70 rokiem życia.

Liczba osób, które zostały objęte wsparciem: 39 osób.

Liczba wolontariuszy udzielających wsparcie: 29 osób.

W ramach programu osobom starszym były dostarczane artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Koszty zakupów pokrywa Senior. Osoba wspierająca seniora może również wykonać (nieodpłatnie) czynności związane z codziennym funkcjonowaniem, np. sprawy urzędowe (jeżeli zakres tych usług nie wymaga upoważnienia od Seniora lub udostępnienia danych wrażliwych), wyprowadzenie psa, itp. Zakres usług na rzecz osoby starszej jest ograniczony tzw. dystansem sanitarnym.

Środki wydatkowane w ramach programu

BUDŻET 2020 R.			
DOTACJA PRZEKAZANA	DOTACJA WYKORZYSTANA	ŚRODKI WŁASNE WYKORZYSTANE PRZEZ GMINĘ NA REALIZACJĘ PROGRAMU	CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI PROGRAMU „WSPIERAJ SENIORA”
347 742,00 zł	48 597,36 zł CRIS: 29 174,65 zł, OPS: 19 422,71	12 149,35 zł	60 746,71 zł

3. Inne działania realizowane w roku 2020 przez Dział Projektów i Programów

3.1. Realizacja programów współpracy Miasta Rybnika z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego

- Ogłoszenie otwartych konkursów ofert dla zadań realizowanych w 2021 r na podstawie art. 25 ust. 1, 4 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, oraz art. 11 ust. 1 pkt. 2 i ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

Wykaz ogłoszonych konkursów

Lp.	NAZWA ZADANIA	OKRES OBOWIĄZYWANIA UMOWY	WARTOŚĆ UMÓW DOTACJI
1.	Prowadzenie Klubu „Senior+” w Rybniku przy ulicy Orzeszkowej 17	1.01.2021 r.- 31.12.2022 r.	240 000,00 zł
2.	Prowadzenie Dziennego Domu „Senior+” w Rybniku, przy ul. Stanisława Konarskiego 49	1.01.2021 r. - 31.12.2022 r.	800 000 ,00 zł
3.	Realizacja usług opiekuńczych w tym specjalistycznym oraz usług sąsiedzkich	1.01.2021 r. – 31.03.2021 r.	70 000,00 zł
4.	Organizacja wolontariatu w ramach programu „Wspieraj Seniora” *	1.12.2020 r. - 31.12.2020 r.	43 430,00 zł
5.	Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	1.03.2020 r. - 31.12.2020 r.	302 304 ,00 zł

* - konkurs wymieniony w pozycji 4 miał charakter zaproszenia do składania ofert na realizację zadania publicznego – na podstawie ww. ustawy oraz w oparciu o art. 15 zzm ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

- Ponadto na podstawie art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o *działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* Ośrodek przeprowadził kontrolę i ocenę realizacji zadania oraz w związku z art. 18 ww. ustawy – dokonał weryfikacji sprawozdania i rozliczenia dotacji przekazanej przez Miasto Rybnik na finansowanie realizacji zadań publicznych o nazwie:
 - 1) Kontrola zadania pt. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w Stowarzyszeniu Oligos, ul. Karłowicza 48, 44-200 Rybnik (za rok 2020),
 - 2) Weryfikacja i rozliczenie zadania: Prowadzenie Klubu „Senior+” w Rybniku przy ulicy Orzeszkowej 17 (za rok 2019, 2020),
 - 3) Weryfikacja i rozliczenie zadania: Prowadzenie Dziennego Domu „Senior+” w Rybniku, przy ul. Stanisława Konarskiego 49 (za rok 2019) – we współpracy z Działem Administracyjnym,
 - 4) Weryfikacja i rozliczenie zadania: Realizacja usług opiekuńczych w tym specjalistycznych oraz usług sąsiedzkich (za rok 2019, 2020).

3.2. Pozostałe działania Działu Projektów i Programów

3.2.1. Złożono i otrzymano dofinansowanie na Projekt „3R - Rodzina Rozwój Rybnik”

Projekt „3R - Rodzina Rozwój Rybnik” współfinansowany w ramach Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne Działania 9.1 Aktywna integracja Poddziałania 9.1.5 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach RPO WSL 2014-2020. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany w imieniu Miasta Rybnika przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku jest projektem partnerskim. Partnerami projektu są:

- Stowarzyszenie „17- tka”
- Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS.

Projekt realizowany będzie od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2022 roku.

Całkowita kwota projektu wynosi 2 984 677,80 zł.

Kwota dofinansowania projektu wynosi 2 536 976,13 zł.

Celem projektu jest wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane oraz integrację społeczną, stworzenie warunków do podejmowania aktywności zawodowej i przełamywanie indywidualnych barier utrudniających wejście na rynek pracy 154 osób, w tym 93 kobiet i 61 mężczyźni wymagających pełnego włączenia społecznego z terenu Miasta Rybnika w latach 2021 - 2022.

3.2.2. Opracowanie Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Rybnika na lata 2021-2022"

Program przyjęty uchwałą Rady Miasta w sprawie Przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej pt. „Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Rybnika na lata 2021-2022” o numerze z 529/XXX/2020 z dnia 17 grudnia 2020 jest podstawą do realizacji działań na terenach przeznaczonych do rewitalizacji (Boguszowice Osiedle, Chwałowice, Niedobczyce, Niewiadom, Paruszowiec – Piaski), który umożliwi realizację działań w ramach projektu „3R - Rodzina Rozwój Rybnik.”

3.2.3. Stworzenie analiz specyficznych do oceny zapotrzebowania na otworzenie Domu samotnej matki i kobiet w ciąży, mieszkań chronionych i wspomaganych oraz mieszkań na najem socjalny lokalu niezbędnych do złożenia projektów inwestycyjnych.

3.2.4. Przeprowadzenie inwestycji na przystosowanie lokalów oraz ich wyposażenie w celu uruchomienia Klubu Seniora przy ulicy Floriańskiej 24 oraz mieszkania wspomagane treningowe przy ulicy Św. Antoniego 11/6.

3.3. Dodatkowe działania podejmowane w dziale w związku z COVID-19

3.3.1. Organizacja wolontariatu na rzecz osób starszych w okresie pandemii

W okresie marzec – listopad 2020 r. organizowano wolontariat na rzecz seniorów obejmujący m.in. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz pomoc w zakupach. Pracownicy Działu obsługiwali ogólnodostępny telefon informacyjny. W celu realizacji zadania nawiązano współpracę z:

- Hufiec Ziemi Rybnickiej,
- Biuro Poselskie Łukasza Kohuta,
- Stowarzyszenie 17-tka,
- Ochotnicza Straż Pożarna Kamień i Boguszowice,
- Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych w Rybniku,
- Fundacja przy Wspólnocie Os. Południe,
- Rada Dzielnicy Północ,
- Fundacja Superfundacja,
- Centrum Chrześcijańskie "Winnica",
- Wspólnota Jezusa Miłosiernego,
- Parafia p.w. św. Antoniego w Rybniku,
- Duszpasterstwo Akademickie Rybnik,
- Zgromadzenie Misyjne Służebnic Ducha Świętego.

Ilość osób, które skorzystały ze wsparcia wolontariatu - 80, ilość wolontariuszy - 40.

W okresie grudnia działanie zostało wsparte dodatkowo poprzez Program „Wspieraj Seniora” realizowany przez Stowarzyszenie CRIS.

3.3.2. Dostarczanie żywności na kwarantannie

Działanie skierowane głównie do cudzoziemców przebywających na kwarantannie, nie mających możliwości wyjścia z domu i nie posiadających środków na zapewnienie podstawowych potrzeb. Pracownicy Działu obsługiwali ogólnodostępny telefon informacyjny. Ilość zgłoszeń z aplikacji kwarantanna domowa - 77.

3.3.3. Zorganizowanie badań na koronawirusa dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej

W ramach projektu "Kooperacje 3D" realizowanego przez ROPS zorganizowano bezpłatne badania testu na koronawirusa dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej. Z oferty zdecydowało się skorzystać 54 osób.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W RYBNIKU

Anna Sowik- Złotoś

Akceptuję

.....
Podpis osoby nadzorującej